

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto in ob 3. uri popoldne za deželno. Ako pada nate dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tabakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Sedanji politični položaj.

Notranji politični položaj naše monarhije se poojstruje od dne do dne, zbog česar merodajni politični krogi, a pred vsem ministerski predsednik dr. Koerber, zro skrbno nasproti najbližji bodočnosti. Uzrok tem odnosom je, kakor že omenjeno, v prvi vrsti negotoba z Ogersko.

Kakor znano, so se pogajanja pretrgala ker se obe vladi nista mogli sporazumeti. O teku razprav je le toliko znanega, da so obojestranski ministri imeli dolgotrajne pogovore na Dunaju, kateri pogovori so se sukali večinoma okoli avtonomnega carinskega tarifa.

Po dogovorih s strokovnimi referenti sta se še dogovarjala oba ministerska predsednika v navzočnosti resortnih ministrov, a uspeh, ako bi se smelo o takem govoriti, je bil jako neznan. Dosegel se je na raznih točkah sporazum, a v najvažnejših rečeh so se pogajanja razbila. Najsporneje področje car. tarifa so bile carine na stroje in na tekstilno industrijo ter na železne izdelke. Vzrok tem zaprekam je razvijajoča se ogerska industrija, katera se ne malo prizadeva, da bi izpodrinila ne le vnanjo industrijo na ogerskem trgu, marveč bi hotela škodovati — in tudi že škoduje — celo domači notranji industriji v Avstriji.

V tem so torej zapreke jako velike in ni upanja da pride do sporazuma. Da, zapreke so bile tolike, da se ni moglo preiti na podrobno razpravljanje, marveč se je razpravljalo le v posameznih skupinah. Le na polju veterinarske konvencije se je dosegel povoljni uspeh in so ogerski ministri zahtevali, da se uvede stroža kontrola v veterinarstvu, a da se celo ogersko veterinarstvo preustroji.

No, to pa je bil tudi ves pravi uspeh negotbenih pogajanj, katera se bodo v kratkem baje zopet nadaljevala v Budimpešti — s kakim zaključkom, to se da že skoro uganiti v naprej.

Najbolje menijo to uganiti Čehi, ki so že začeli zopet dvigati glavo in opozarjati ná-se. Radikalni „Narodni Listy“ namreč pišejo: „Kabineti se o negotbi še utegnejo sporazumeti, ali v parlamentu

bo ta zadeva najtežji del vsega zborničnega programa. Gospodu Széllu bo stvar že lahka. On utakne v žep svoj dober uspeh in ima za seboj veliko večino. A dr. Koerber ni v tem povoljnem položaju. On danes še ne more jasno izreči, ako se bodo negotbeni predlogi sploh razpravljali v zbornici. Kako pa še najti za nje večino, to je še največja skrb, ako se noče zajedno poskrbeti, da se odstranijo zapreke.

Ako bi pa dr. Koerber, slepo verujoč lažnjivim pravljicam organov nemške obstrukcije o mišljenju med češkimi zastopniki, češ, da v njih ni dovolj odločnosti in močnatosti, mislil, da bode te zapreke mogoče prezirati, tedaj se bode bridko varal. Znane izjave češke delegacije so še vedno v veljavi. Češko obstrukcijo je mogoče razorožiti le tedaj, ako se zadovolji pogojem, ki so bili v tem pogledu stavljeni. Ako pa ne, potem je dan casus belli in niga češkega človeka, ki bi iz tega boja bežal. V dveh treh tednih bo znano, ako naj orožje odložimo, ali da si ga hočemo opasati. Ako sežemo po njem, hočemo biti prosti vseh ozirov, pravimo: vse h. Po tem, kakor se bo z nami postopalo, uravnati hočemo svoje zadržanje. Ako moramo voditi boj mi, ki bi radi živeli varno v miru, bomo znali doprinesiti žrtve. Da to znamo, o tem govori zgodovina naših bojov. Naj oni na Dunaju pazijo, da v tem boju države s češkim narodom ne bo trpela država več, nego naš narod.“

V tem tonu pišejo skoro vsi odločni češki listi in iz teh glasov sledi, da se za prihodnost ne pripravlja posebno dobrega.

Ali na vladi je ležeče. Ako se hoče tako pokoriti nemškim razboritim elementom, da ne bode hotela vstreti najelementarnejšim zahtevam češkega naroda, čegar jedina rešitev pred pritiskom iz Nemčije je zakonita ureditev njihovega jezikovnega vprašanja, potem bode vlada imela računati z nepremostljivo zapreko pri negotbi. Ali kaj mora slediti neuspehu v negotbi, o tem smo že svoj čas govorili, — no, potem ne vemo več, čemu še zboruje parlament, čemu še obstoji ustava.

časnikarski tele-nt. Naši poslanci so mu sila nevedni in nerabni. E kaj bi ponavljali: srbijo jih lepe svitle kronice katere so splavale po vodi: — stol dežel. odborništva... nadvladje... bisaga... mastna reklama za klijente... lepo življenje... Ha, ha! „Soča“ prav „pametno“ pelje svoj voz, a kola se lomijo in njeni konjički so že siti voziti kvintale praznih ničel.... Da, liberalni voz se maja pod težo surove neotesane mase. Konjički ne slišijo več razkačenega „furmana“. Usiljiva hrana, po dvakrat na teden jim ne diši: Soli manjka, soli! — — Hali — haló, kmalu voza več ne bo!

To so ti glave ti „naprednjaki“! Povsod mora biti vse „napredno“ in prav, kjer oni gospodujejo. Nedavno sem jo mahal po Baški dolini iz Tolmina. Po treh urah pridem v neko vas, v kateri je na pragu neke gostilne stal mož z belo kapo in dobro urejeno brado. Prisotni delavec, — katerega je gospod z belo kapo nemilo in prav „napredno“ — zmerjal, — ga je nazival „gospod župan“. Na hiši tega odličnega „naprednjaka“ stoji tabla z napisom: „Prodaile taboka“. — Mirtil sem si, kako

Ali naj pa zaradi vladine trme res gre rakom žvižgat jedno ko drugo?

To vprašanje stoji za danes še odprto.

Ali ne samo Čehi, marveč tudi Jugoslovani ne bodo molčali o tej prevažni priliki v državnem zboru. Ker istako kakor Čehi, imamo tudi Jugoslovani za obračunati z merodajnim faktorjem na Dunaju; to storiti pa imamo tem več povoda, ker so baš najnovejše politične spremembe na Primorskem iznova pokazale, da vlada hoče še nadalje mirzo prezirati pravice primorskih Slovanov.

Slovenci in Hrvatje moramo sedaj o tej priliki odločno zahtevati od vlade, da nam dá kar nam gre v narodnem in gospodarskem oziru, sicer naj ne pričakuje, da jej bodo naši zastopniki dali na razpolago svoje glasove za negotbo. Saj baš nam Slovincem v prvi vrsti neizmerno škoduje nezdravo razmerje z Ogersko, ker je ogerska konkurenca kmetijskih pridelkov do malega uničila našega kmeta. In za toliko storjenih krivic naj bi naši zastopniki ne zahtevali zadoščenja in ne pokazali, da so tudi oni merodajni faktor v zadevi negotbe! To pa so dolžni svojim volilec, katerih koristi zahtevajo konečnega temeljitega obračuna z merodajnimi krogi tam gori. —

Železo je vroče, na vladi je, da — kuje, a za sedaj nočemo biti nakovalom Slovan, marveč bode naj do — drugi!

Dopisi.

Iz Štanjela na Krasu. — V soboto so odšli od tu inženjerji, ki so imeli dovršiti merjenje železnice in priprave za dotične podrobne načrte na črti, ki bode vezala Gorico s Trstom in sicer med Štanjelom in Prvačino. Ne preide torej mnogo časa, ko se bode na progi od Opčin pa do Prvačine vršil politični obhod. Prihodnjo pomlad pa — tako vsaj so nas zagotavljali inženjerji — prične se z gradnjo te železniške proge, ki nam bode prinašala mnogo koristi, ako ne bomo zaspani ter ne bomo nemarno prepuščali, da se ž njo okoristi le tujec.

je mogoče biti „napreden“ župan, ako mož niti ne zna slovensko pisati! To je škandal! Pojte nazaj v I. šolsko leto, da ne boste Grahovcem delali sramote! Prav taka „napredna“ kislica se razprostira blizu Tolmina v vrtu z mnogoobetočnim napisom: „Kako se pravilno sadno drevje goji“. No, in kaj vidiš na vrtu — pravilnega. Detela, plevel, koprive in druga prašičja prikuha. O Homunculus, sem rekel sam pri sebi, raje bi bil doma ostal, ker zastoj iščeš po svetu pri naših „naprednjakih“ napredka.

V lepem „naprednem“ trgu pa sem slišal v znani napredni krčmi tam gori blizu izvira bistre Soče prav po „napredno“ lomiti polentarsko „špraho“ z neizogibnimi „napredno lepimi“ izrazi. — Tudi napredno! „Soča“ vam tega ne bo zamerila, ako kažete svojo zgubljeno narodno zavest. Saj ste naprednjaki!

Kmalu, kmalu utegnemo na ta način res zapaziti kaj črnega v naši trobojnici. Strah liberalnega generala pri zborovanju jugoslovanskega učiteljstva v Trstu je bil opravičen. Le tako naprej! „Soča“ piše v št. 93 z dne. 23.

Ostal je tu za par dni pač še jeden inženjer, ki se pa bavi z načrtom kako izpeljati vodo iz močnega izvirka Branice blizu Podlase na bodoči štanjelski želez. kolodvor.

Kakor čujemo, dobimo dva nova semnja v Štanjelu in sicer bode jeden vsakega 22. maja drugi pa vsakega 22. avgusta. Dosedaj smo imeli v Štanjelu dva letna semnja in sicer onega sv. Treh kraljev in pa onega sv. Petra. Ta dva semnja bila sta navadno prav dobro obiskovana, posebno pa se je na nju prignalo mnogo živine in je prišlo tija tudi mnogo kupcev za živino. Temu se pa ni čuditi ako se pomisli da veže Štanjel Vipavsko dolino s Krasom in je nekako središče za Kraševce in Vipavce. Gotovo pa je, da postanejo ti semnji še veliko važnejši ko dobimo v Štanjel svoj veliki kolodvor in to tembolj ker je danes že gotova stvar da se iz štanjelskega kolodvora napravi druga železniška zveza do Postojine.

Štanjel ima krasno lego kakoršne nima nobena druga vas na Krasu in tudi drugod ne. V Štanjelu imamo tudi jako zdrav zrak, o čemer nismo prepričani samo mi, marveč tudi Tržačani. Sicer je pa najboljši dokaz kako zdrav da je naš kraj, to, da pri nas ne poznamo nalezljivih bolezni, ne pri otrocih, ne pri odraslih. Ko je leta 1855. razsajala kolera na Goriškem in so tudi po vaseh krog in krog Štanjela umirali ljudje, dogodil se ni v Štanjelu noben slučaj. To je Tržačanom še dandanes dobro v spominu in marsikatera družina prišla bi rada čez poletje v Štanjel stanovat, to pa že zdaj, ko vendar vožnja razmeroma še precej stane, ali žal da jih ne morejo prehraniti v Štanjelu ker nedostaje primernih stanovanj. Koliko bolj pa bodo tiščali Tržačani k nam potem, ko bode peljala do nas železnica. Zato se nam zdi umestno da naši ljudje že zdaj mislijo na to, kajti v par letih žvižgal bode gotovo skoz Štanjel in pod Štanjelom lukmatija.

Izpod Čavna. — Vedno bolj se razcvita delovanje dr. Tume za blagor našega naroda. Njegova nesebičnost in njegovo plodovito vzbujanje pravnega

avgusta t. l. na prvi strani; „Luči, luči potrebuje naše ljudstvo, da bo videlo vzglede, kako delajo liberalci za ljudstvo in kako spijo klerikalci pri narodnem delu“. Čudno da „Soča“ ljudstva še do danes ne more prepričati, da liberalci „delajo za ljudstvo“. Pri vsem rotnju in zatirjevanju „Soče“ pa ljudstvo le ne veruje koristlovskim sebičnejšem, da bi jim bilo mar kako delo za javni blagor. In prav je tako! Napredka ne vidimo pri njih, nazadnjaštvo pa na celej črti! Pri penečih čašah alkohola „rešujete“ naš narod, zato je vaša frakarija nepristopna našemu kmetu. Kako znajo „liberalci“ gospodariti, n. pr. po posojilnicah in zadrugah, to se je pokazalo v slabi luči letos na Dolenjskem. Gotovo še ni ljudstvo pozabilo defraudacij à la Koncilijski itd. Ni čuda: večje grlo nego delo!

Zato pa proč z listi, kateri ne spoštujejo našega kmeta več! Proč z dvo-rezno „Sočo“ katera dela strankarstvo v naši deželi. Na „filc“ ž njo!

Ravno v tej številki se „Soča“ zaganja v naše dijaštvo. Nesramno piše o sestanku naših slov. krščansko mislečih

LISTEK.

To in ono.

(Piše Homunculus.)

Čudne vremenske kombinacije so letos, gosp. urednik! Vedno se menjava: dež, toča, burja, ploha in take podobne komedije elementarnega cirkusa. Neki vremenski prerok je začetkom tekočega leta prorokoval, da bode letos prvokrat padala toča „v salati“, to je: z jesihom in oljem. No, jaz sicer nisem slišal niti videl padati kaj takega, pač pa mora biti nekaj resnice na tem, ker se govori po Tolminskem, da je nekomu nekaj kislega v želodcu ostalo. V „malem Parizu“ bodo že kaj vedeli o tem. — Tudi sem slišal, da je neki želodcoljub iznašel nove vrste sladoled, a zlog „slado“ odpade, ker je namreč to nova jed iz „jesihove toče“, radi česar jo imenujejo „goriška kislica“. Mož tuhta in tuhta, kaj bi bilo bolje za želodec, a pri vsem tem se ne more opitati.

Zlobni, nestrpni in razkačeni puran s svojo staro na teden dvakrat izhajajočo kunjjo vedno bolj kaže svoj

čuta med našim narodom se posebno jasno kaže v obsežnem zastopanju firme Karpeles na Dunaju. Ta firma je začela pretečeno zimo po Goriškem kupovati hraste za železnične pragove. Agenti te firme so bili Jakša, Šinigoj in Marinčič. Mnogo posestnikov je prodalo le-tim mnogo hrastov. Po Vipavski dolini pod Čavnom je večinoma g. Marinčič sklepal dotične pogodbe in vodil kupčijo. Ne vemo ali meseca marca ali aprila pa je po neznani nezgodi dr. Tuma prevzel plačevanje prodanih pragov. Posameznim prodajalcem je pisal, da naj po Marinčiču kupljene pragove pripeljejo na kolodvor v Gorico, v njegovi pisarnici pa naj se oglase, kjer prejmejo plačilo. — Kmetje so speljali pragove po naročilu, toda plačila niso prejeli po obljubi. Začel se je besedni boj med strankami Tuma in Marinčičem. Slišimo, da v tem preganjanju je dr. Tuma zahteval od Marinčiča za 2000 kron menjico pri Trgovsko-obrtni zadrugi, katero je kot porok podpisal brat imenovanega Marinčiča. Podpisala pa sta to menjico ne v uradu zadruga, ampak v dr. Tumovi pisarnici. Marinčič ni prejel cele svote, ampak pri izplačevanju si je dr. Tuma pridržal kar naprej 1500 kron — ?

Brata Marinčič sta podpisala dve pravni menjici, misleč da se bo glasila vsaka na 1000 kron; toda pozneje je prišlo na dan, da je T. v vsako postavil 2000 kron. Ne vemo zakaj je nepričakovano hitro Marinčič dobil tožbo, da mora zadrugi vrniti izposojeno glavnicu. Pri sodni obravnavi se pod prisego dana Tumova izpoved ne vjema s trditvijo Marinčiča in „Zadruga“. Dr. Tuma s svojim poseganjem v to kupčijo se nam kaže v čudni luči glede njegovega delovanja za blagor slovenskega kmeta. Obilni pa so vspehi vzbujanja pravnega čuta, kajti bile so že in obetajo se še hujše pravde v tej kupčiji. Marinčič žuga dr. Tumu da ga poišče drugdje, prodajalci pragov tožarijo Marinčiča, sploh cel kolobar pravnih obravnav se razvija okoli osebe dr. Tume in njegovega delovanja. Moža krivijo da je on s svojimi pismi provzročil, da so kmetje v veliki nevarnosti zgubiti znatne svote denarja. Trdi se, da sam „Budin“ iz Grgarja je oškodovan za 4000 kron, mnogim kaže zgube po več stotakov, Marinčiču pa celo na tisoče. Upamo, da bo dr. Tuma še o pravem času sam v sebi vzbudil toliko moči pravnega čuta, da spravi vso zadevo v pravi tir in reši preporne račune.

Politični pregled.

Notranja politika.

V dunajskih listih čitamo da misli vlada sklicati državni zbor v prvem tednu meseca oktobra. Isti listi poročajo, da se začne ministerski predsednik dr. Koerber dogovarjati s češkimi voditelji dne 5. sept. Mnogo hrupa je vzbudilo pismo češkega poslanca dr. Pacáka, kateri se nahaja zdaj v nekem kopališču. Vsi listi prinašajo

dijakov, ki se ima vršiti tekom tega tedna. No, kokodasjanje na možganih plitvega urednika „Soče“ pač ne bo odvrnilo našega dijaštva v pogubno liberalsko nazadnjaštvo.

No, in kaj še vidimo v tej številki „Soče“? Prav nič drugega, kakor zgolj bojkot „klerikalcem“. Kje so nepristanske novice, katere prinašajo drugi časopisi? Da je neko Uršulo v četrtek minulega tedna voz povozil, to so vse novice iz velike umazane „Soče“, katera noče biti plitvo „nečedno trobilce“. Mogoče je bila le „Urška“ mesto Uršule? Ali je to vse eno? Glasoviti, slavno(?) prominuli pisatelj „liberalnih“, „fej-tonov“, Ahasver, bi mi gotovo znal raztolmačiti to. Škoda da ga je slana vzela, kakor bo s časom vse goriške „liberalce“ s frakom in klakom vred!

Milo ječi „Soča“ na prvi strani omenjene številke, „da vlada klerikalna stranka v deželi“; toda: tega treba se privadit, sicer s prva težko gre! „Soča“ se mora temu vsaki dan bolj privajati, da ne bo preveč jeremijač, ko jej vse goriško ljudstvo obrne hrbet.

uvodne članke, ki se pečajo z vsebino tega pisma.

Dr. Pacák pravi mej drugem v tem pismu: Stališče Čehom je določeno z izjavo, ki so jo dali po temeljitem pretrusu vseh razmer ob koncu minole sešije državnega zbora. Ta izjava ni bila preklicana in je veljavna ter obvezna za Čeha. S tem je položaj tako pojasnjen, da ne more biti nikakih dvomov. Ako se Čehom restituira notranji češki uradni jezik, dopuste stvarno razpravljanje o nagodbi, če se jim rečena zahteva ne izpolni, nastopijo tiste konsekvence, ki so označene v omenjeni izjavi. Kakšne natore da bodo, to mora določiti klub. Ako se pravi, da morajo Čehi imeti ozire na državne interese, se mora opozoriti, da se nemška obstrukcija na te interese ni prav nič ozirala. Gre se za to, ali naj bo Avstrija nemška država, ali država, v kateri so vsi narodi ravnopravni, ali naj imajo vsi narodi vpliv na upravo, ali naj bodo nemški narodi odvisni od Nemcev.

Madjari proti avstrijski himni.

Dne 29. avgusta je v Uihelyu na Ogrskem igrala vojaška godba na trgu cesarsko pesem, na kar je občinstvo, nahujskano po izvestnih osebah, začelo žvižgati. Godba je morala prenehati in se je odstranila.

Italijanski kralj v Berlinu.

Kakor povsod pri takih prilikah, polagajo časopisi veliko važnost na napitnice, katere izgovore vladarji pri pojedinah, ki se prirejajo pri takih obiskih. Tako se godi tudi sedaj, ko je italijanski kralj gost nemškega cesarja. Seveda je bila časnikarska radovednost glede napitnic v sedanjem trenutku tem večja z ozirom na obisk italijanskega kralja, ki se je izvršil pred mesecem dni na ruskem dvoru ter na tamošnje napitnice, iz katerih so hoteli nekateri sklepati, da trozvezna pogodba, katero so letos obnovile Nemčija, Avstrija in Italija, nima več istega pomena, kakoršnega je imela do sedaj. Iz napitnic pa, kateri sta izgovorila v Berlinu nemški cesar in italijanski kralj, v katerih sta omenjala tudi osebo našega vladarja, bi bilo posneti, da je obnovljena trozvezna pogodba popolnoma jednaka dosedanj, ter da ni nastopila v nji nobena sprememba. Sicer pa nas uči izkušnja, da se jako vara oni, ki misli, da se za visokimi političnimi kulisami vedno isto godi kar bi smel navadni človek sklepati iz besedila napitnic, katere si vladarji napivajo pri svojih obedih. Večkrat se je že zgodilo, da so nastale velike razprtije med državami skoraj koj potem, ko sta si vladarja najpristranejšje stiskala roke ter se v znamenju večnega prijateljstva pri slovesu tesno objemala.

Razmere v Rusiji.

Vest, da je car nekega jutra v minulem tednu našel na svoji pisalni mizi grozljivo pismo, se potrjuje. V pismu, katero je doposlal carju ruski revolucionarni odbor, stoji zapisana grožnja, da ako car ne zlomi čim prej samovolja državnih uradnikov, da revolucionarji najdejo istotako pot do njega kakor jo je našlo to pismo. „Car se je baje tega pisma tako prestrašil da dalje časa ni šel iz sobe. In zdaj se poroča, da je car poklical k sebi harkovskega guvernerja kneza Obolenskega in jednako tudi jaroslavskega guvernerja Stürmerja, da se z njima dogovarja. Resnica je, da car sam ne odobrava strogega postopanja svojih visjih uradnikov, ki tu in tam grdo

Razumete g. Dreječek! Poslušajte Homunculusa! Liberalni petelin na strehi bo kmalu pel mesto kikiriki — gavugavu...

Nič boljša ni „Soča“ št. 94. z dne 27. avgusta. V tej številki le še ne more pozabiti občinskih volitev v Rihembergu. Žalostna in potrti, kakor lačen konj, se tolaži s pojemajočim upom, da bodo pa „pri prihodnjih volitvah“ „naprednjaki“ zmagali. Koliko brezpotrebne kokodakanja podivjanega kapuna! Kaj mu pomaga njegovo kričanje! Pravijo, da mu zolč počti. No, „liberalci“ ne bodo imeli povoda žalovati po njem, kajti pribito je, da liberalni stranki več škoduje kakor koristi. — Konečno se na koncu Gabrščekove zabele v dopisu k rihemberškim volitvam, dregne še ob tamkajšnjega g. učitelja. Tako je! Učitelji, kateri ne trobijo v „liberalni“ rog, so „Soči“ zadnje smeti na svetu. Čas bi že bil, da vsi gg. učitelji že enkrat pokažejo krbet tej razupiti „devici“.

No, občinske volitve v Kobaridu pa moje Homunculusove malenkosti nič ne brigajo. „Soča“ pravi o teh volitvah: „Radi nekaterih oseb so bila razna mne-

ravnajo s prebivalstvom, a resnica je tudi, da je vse revolucionarno gibanje v Rusiji delo nemških in židovskih rok, katerih cilj je, pripraviti v Rusiji do revolucije in potem do ljudovlade, kar bi pa bilo v korist le tujim izsevalcem ruskega naroda.

Politika predsednika Roosevelta.

Na nekem volilnem shodu v Avgustu je predsednik Združenih držav severne Amerike govoril kako bojevito nasproti evropskim državam; napovedal je gospodarski boj vsem izvenameriškim državam. Izrekel pa je tudi te-le pomenljive besede: „Amerika ne sme biti več kolonizacijsko ozemlje katerekoli evropske velesile“. Te besede so v prvi vrsti naperjene proti Franciji in tiči za njimi najbrže — nemški upliv, kar se da že slepiti iz tega, da hoče Roosevelt s pomočjo Nemčije izvesti zjedinenje severne z južno Ameriko in v ta namen zgraditi istemski kanal. Proti temu načrtu pa so vse republike v Južni in osrednji Ameriki, katere hočejo ohraniti svojo samostojnost.

Političen drobiž.

Novo železniško ministerstvo dobé Madjari. Trgovinsko ministerstvo z resortom za železnice se namreč razdeli tako, da bode posebno trgovinsko in posebno železniško ministerstvo. Železniški minister postane baje državni tajnik grof Wickenburg. Premembe na ruskih srednjih šolah. Na teh šolah se odpravijo takozvana tujna poročila o abiturientih, ki so jih doslej pošiljali ravnatelj srednjih šol koncem šolskega leta na vodstva visjih šol in se mesto teh abiturientom izroče izpiski iz spričeval zadnjih treh let. — Prusi proti Poljakom. Pruska vlada, ki je po krivici kaznovala poljske stariše v znani vresenski šolski aferi, zdaj niti več ne pusti da bi se dajale podpore za omenjene obsojence. Vsi nabiraleci in prirejevalci dobrodelnih predstav v ta namen se bodo strogo kaznovali. Prusom je torej le še do tega, da Poljake popolnoma ugonobe.

Domače in razne novice.

Nj. Veličanstvo presvetli cesar na potu v Pulj. — Včeraj točno ob 9. uri 45 min. je dospel dvorni vlak z Nj. Velič. cesarjem na kolodvor v Divači. Kolodvor je bil slavnostno okrašen. Na kolodvoru je bila zbrana duhovščina, uradništvo, šolska mladina in velika množica ljudstva. Cesar je stopil čilega koraka z voza, burno pozdravljen z „živio“ klici. Eksc. grof Goëss je cesarja pozdravil in bivši dež. posl. Muha je v posebnem govoru izražal udanost ljudstva. Na to so bili cesarju predstavljeni ravnatelj državnih železnic dvorni svetnik Borowiczka, sezanski okrajni glavar Rebek, svetnik Platzler in predat. tajnik Fabijani, okr. kom. Mosettig, župnik Omersin več drugeduhovščine in županov, katere je cesar milostljivo nagovoril. Čez 10 minut se je odpeljal cesar spremljan z navdušenimi vzkliki proti Herpeljam.

V Herpeljah in Kozini so bile hiše lepo okinčane z zelenjem in zastavami. Ljudstva se je zbralo več tisuč na kolodvoru. Cesarja je prišla pozdravit duhovščina, državni uradniki, županje, učiteljstvo in šolska mladina, ki je nosila črno-zolte zastave. Prišli sta iz Trsta tudi obe veter. društvi.

V Buzetu je že od ranega jutra pričakovala cesarja ogromna množica prebivalstva na tamošnjem kolodvoru.

nja, a konečni vspeh je tak, da moramo biti s stališča naše stranke popolnoma zadovoljni“. No, „Soča“ torej sama priznava, da ni vse dobro kar so izvolili, le radi tega ker so „liberalci“, naj tako ostane. Še nekaj iz Kobarida! Nekoč je šla naka večja družba skozi Kobarid. Od tega je še le malo let. V znani gostilni so se jim pridružili tudi domačini Kobaridci. Pogovor se je sukal o različnih rečeh, konečno pride govor tudi na časopisje in slednjič na Andreja Gabrščka, katerega so tujci hvalili kot „dobrega domoljuba“. Ko pa Kobaridci zaslišijo Gabrščekovo ime, se vzdignejo zaporedoma pri mizi, kriče: „Ga boste že spoznali hudiča!“ Toliko je torej veljal pred malimi leti Gabršček v Kobaridu. In danes! No, danes je malo drugače, ker „liberalno“ življenje in posebno še ime „naprednjak“ zelo diši nekaterim; a kmalu, kmalu ide megla z jézera. Politični cirkus se mora zasukati zopet drugače..., naj še toliko besnijo nerodne pošati!

Kolodvor je bil okrašen z zelenjem in zastavami. Dekan bužetski z duhovščino, nam. svet. Schaffenhauer, drž. uradniki, obč. zastop. dež. posl. dr. Trinajstić, šolska mladina itd. so bili zbrani na kolodvoru, da pozdravijo cesarja. Ob bližanju dvornega vlaka so gremi topiči in se je zasvirala cesarska himna in ljudstvo je z viharinimi „živio“ klici pozdravilo cesarja, ki je iz vlaka se zavaljevala za prisrčne pozdrave ves čas dokler ni vlak izginil od tod.

Na kolodvoru v Cerovljah zbralo se je zopet mnogo ljudstva ki je pozdravljalo vladarja z burnimi „živio“ klici. Načelnik pazinske občine dr. Kurclič je pozdravil cesarja ter se mu zahvalil za ustanovitev hrvatske gimnazije v Pazinu in ga prosil, da bi se ustanovila v Pazinu hrv. kmetijska šola. Cesar je obljubil da se hoče za to stvar zanimati.

Ravnolako se je zbralo na vseh postajah do Pulja mnogo občinstva, duhovščina, uradništvo, in šolska mladina, ki so cesarja pozdravljali. K obedu na krovu ladje „Miramar“ bili so povabljeni poleg nadvojvode Rainerja tudi namestnik grof Goëss, škof Flapp, dež. glavar Campitelli, puljski župan in mnogo višjih oseb. Pred in po obedu je imel cesar običajni „cerce“ mej katerem je ogovarjal razne osebe.

Nj. vis. prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand se ne udeleži, kakor je bilo poprej določeno, kombiniranih vojaških vaj v Pulju radi smrti vojvodinje Margarete Würtemberške.

Povodom prihoda našega cesarja v Pulj se je odpeljal včeraj ob 8 uri poseben vlak iz Trsta v Herpelje, to pa zato, da je bila dana prilika ljudstvu pozdraviti svojega ljubljene vladarja, ko se je peljal skoz Herpelje v Pulj. Tam so se mu poklonila razna patrijotična društva iz Trsta.

Ker je umrla 24. t. m. cesarjeva nečakinja, vojvodinja Margareta Würtemberška, odpade na željo Njeg. Veličanstva nameravana razsvetljava mesta in luke v Pulju.

V petek je priplula eskadra naše vojne mornarice v Trst, in je tam prevzel admiral Spaun poveljništvo nad njo. Včeraj jutraj pa je odpeljal proti Pulju. Včeraj se je ukrcalo tudi vojaštvo, ki se bode udeležilo vojaških vaj, ter se odpeljalo na iztočno istersko obal.

Novi tržaški škof monsgr. dr. Nagl položil je svojo prisego v roke namestnika grofa Goëssa v petek. Potem je isti dan počastil s svojim dohodom predstojnike raznih oblastnih in uradov. V nedeljo pa je bil v stolni cerkvi pri sv. Justu slovesno ustoličen.

Umirovljenje in imenovanje. — Višji policijski svetnik pri tržaški policijski direkciji gospod Ivan Budin je bil te dni umirovljen in mu je cesar podelil red železne krone tretje vrste. Na njegovo mesto pa pride gospod Lasciac dosedaj c. kr. okr. glavar v Poreču. Podeljen mu je maslov vladnega svetnika.

Imenovanje. — Za definitivnega profesorja na tuk. gimnaziji je imenovan provizorični gimnazijski učitelj Gustav Hemetsberger.

Za „Šolski Dom“ so izročili predsedništvu: Namesto venca na grob nepozabnega odkritosrčnega prijatelja dr. Nikolaja Tonklija podaril Franjo 30 K; N. N. v Gorici 10 K (prejpo pomoti razkazano pod J. V. v B.).

Upravištvu je došlo: F. Hmelak, veleposestnik v Lokavcu, mesto venca na grob svojemu prijatelju Matiji Jonku v Bovcu 20 K.

Srčna hvala!

Učni zavodi v „Šolskem Domu“ pričnejo novo šolsko leto, kakor že naznanjeno, v torek 16. septembra. V deško obrtno-nadaljevalno šolo se bode vpisovalo v nedeljo 14. sept. od 9. do 12. ure predpoldne. V vse druge učne zavode pa v soboto 13. sept. in v ponedeljek 15. sept. od 9. do 12. ure predpoldne in od 3. do 5. popoldne.

Rihemberške občinske volitve. — Izida teh volitev naši „naprednjaki“ ne morejo pa ne morejo preboleli. Posebno se ježež na „Gorico“, ki ni nič drugega povedala nego to, kar se je pri volitvah v resnici godilo. Ker jim je pa žal za denar in za vino, ki se ga je od „napredne“ strani za časa občinskih volitev toliko potočilo, da bi gnalo „mlinske kamne tri“, zvrčajo vse te lepe razvade na nasprotno stranko. Da jim nobeden Rihemberžan ničesar ne veruje, o tem so prepričani. Premotili bi pa radi s svojim pisarjenjem v „Soči“ vsaj ostali svet, da bi vsaj na zunaj veljali za možake, če jih že večina domačinov noče smatrati za take. Najsmešnejše pa je, ako skušajo svojo blamažo s tem zmanjšati, da pravijo, da je bila večina

katero je imela pri volitvah nasprotna stranka, le s tem omogočena, da so jim prišli na pomoč volilci iz sosednih občin. Saj se da vendar to prav lahko dognati. Potrudijo naj se torej do županstva, in to jim bode gotovo ustreglo, da se sami prepričajo iz glasovalnega zapisnika, kako debelo da lažejo. Da, da, mi radi verujemo, da jim mora biti težko pri srcu, ko so bili vendar že tako blizu občinskih jasel, po katerih so tako vroče hrepeneli, pa da so se jim te odmaknile ravno ko so imeli vanje poseči. Tu je osoda res brila brike norce z našimi „naprednjaki“. Osoda je v resnici večkrat jako hudomušna. Sicer pa „tore“ naši „naprednjaki“ najboljše, da se mirno udajo osodnim udarcem, ko jim vendar vsa jeza nič ne pomaga, marveč le še škodi.

Čemu pisati: štajerski kurat Štrancar je skakal in nagnal vse Lukovčane v Rihemberg da so glasovali za „klerikalce“, ko vedo vendar Lukovčani da ni bilo niti jednega od njih v Rihembergu! Zakaj ne raje pisati: rotli smo Lukovčane in jim grozili, posebno onim, ki so od nas v kakih stvari odvisni, bodisi da so nam kaj dolžni ali pa da imajo pri nas zaslužek, da naj pridejo za nas voliti! Ali ni mari res tako, g. Zorč, grajski oskrbnik?

Znani človek razsaja v 93. številu „Soče“, ker je neki tukajšnji list 21. avgusta t. l. napadel neke gospodične ki so sodelovale pri dornberški veselici. Med drugim piše tudi to-le: Falotje, ki pišejo v falotskega „Prismojenca“, so prispeli z napadom na gospodične, ki so sodelovale, pač le tje, kamor ne dospē nikdo drugi nego le klerikalni falotje. Ali prepričani smo, da napadanje ni prav nič vznemirilo prizadetih gospodičen, kajti „Pr.“ je tako malovreden list, da ni drugega pričakovati od njega nego malovrednost. Od barabe se more dobiti le barabstvo. In tako barabskega lista, kakor je „Pr.“, ni.

Vprašamo razsajajo: Kdo je začel prvi naše narodno ženstvo na najsurovejši način napadati? Ali ni imenovala „Soča“ že pred mnogo meseci društvenice „društva katoliških učiteljic“ „stare k....“?

Ali se znani baraba ne spominja več, kaj je pisal že 19. julija o našem narodnem ženstvu, ki zahaja v našo čitalnico?

V svoji surovosti je imenoval naše slovenske gospodične „skatljice“ — „ohne Aussicht!“ Tako plačuje „nežegnani“ falot naše narodne gospodične, ki nastopajo pri narodnih veselicah in sploh pri vsem narodnem delu, ki se žrtvujejo in jako marljivo nabirajo darove za naše učne zavode!

Zato pa je sveta dolžnost vsakega pravega rodoljuba, zatirati tako barabsko časopisje, ki ne spoštuje niti našega narodnega ženstva več.

Kdo je pri „Soči“ tujec? — Svoj čas je „Soča“ silno hrumele na nas, ko smo govorili o nekih ljudih, ki so prišli k nam s trebuhom za kruhom, da pomagajo v naprednih društvi podirati „klerikalno trdnjavo“, ter nam je očitala lokalni patrijotizem itd. Zdaj pa ona imenuje tujce one volilce v rihembersko-brejski občini, ki imajo v tej občini volilno pravico, katero so pri zadnjih volitvah tudi uporabili v prosep prvi slovenski stranki v tej občini. Kdor čita „Sočo“, bi moral misliti, da so bili ti „tujci“ kaki letoviščniki n. pr. Lahi, Nemci ali kaj takega. Volilci iz bližnjih rihemberskih občin torej niso več Slovenci, marveč tujci in to vse zaradi tega, ker je „Sočina“ klapa pri teh volitvah z gnevom v srcu — podlegla!

Kaj je bilo prav? — Pišejo nam: V zadnji št. „Soče“ trdi njen dopisnik iz Dornberga, da je bila javna veselica s plesom v Dornbergu, v kateri so nastopili otroci, „povsem nepohujšljiva za mladino“; v isti številki „Soče“ pa hvali njen poročevalec o veselici na Trnovem „odredbo društv. odbora, da ni smel nobeden šolske dolžnosti podvržen otrok na veselico prostora“ ki je „bil z jeličjem tako ograjen, da, nepoklicano oko ni moglo na nikak način videti, kaj se tam godi“.

Veselici sta bili torej obe naprednjaški, to stoji; a ona v Dornbergu je bila „povse nepohujšljiva za mladino“, a ona v Trnovem taka, da so morali veselični prostor z jeličjem tako ograjiti, da nobeno „nepoklicano“ oko ni moglo videti kaj se notri godi in da noben šolski dolžnosti podvržen otrok ni smel na to veselico.

Ali je bilo torej prav ono v Dornbergu ali ono v Trnovem?

Suša. — Ker nismi imeli že dva tedna dežja, nastala je pri nas jako močna suša, ki zelo zavira ves razvoj poljskih pridelkov. Posebno je ta suša nevarna drugi setvi. Pa tudi grozdje je vsled te

suše nekako oglušelo. Bog pošlji nam skoraj dobrodejnega dežja.

Ponesrečil je v soboto zjutraj v Trstu 23-letni zidar France Bizjak iz Podgore. Delal je namreč pri popravilu šolskega poslopja v ulici Ferriera, kar mu z visoko nad njim visečega odra pade na glavo greda, ter ga tako močno rani, da so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico, kjer je že ob 1. uri popoldne umrl.

Mrzlek — suh. — Znano je koliko so naši mestni očetje potrosili denarja za študije in poskuse, da bi napekljali Mrzlekov vodo v naše mesto. Kopal se je zadnji čas že dva meseca ter iskalo izvir Mrzleka. Te dni pa je šel nek inženjer iz Kaira v spremstvu nekega drugega znanca k Mrzlekovemu studencu, da bi pokusil Mrzlekov vodo; ali glej, ko je prišel na lice mesta, našel je studenec posušen. Vrnivši se v mesto jelo je kmalu po mestu vse o tem govoriti.

Urade davčnega referata tukajšnjega c. kr. okr. glavarstva, ki so bili do sedaj v gledališki ulici, prenesli so v četrtek v novo justično palačo.

„Vojaško veteransko društvo v Sovodnjah“ bo imelo v nedeljo dne 7. t. m. svoj redni letni občni zbor z dnevnim redom po društvenih pravilih in sicer v prostorih gostilne pri Čosu ob 9. uri dop. K obilni udeležbi uljudno vabi

odbor.

Ponarejalec denara. — V neki gostilni v Korininu so te dni aretirali dva tujca, pri katerih se je sumilo da izdajata ponarejen denar.

Potres v Furlaniji. — Iz Furlanije poročajo da se je ponedeljek zjutraj med 9. in 10. uro pojavilo skoro po vsej Furlaniji več potresnih sunkov. Pred sunki se je čulo podzemsko bobnenje.

Ogenj v gozdu. — Ker je vsled hude suše trava ovenela in pada tudi že suho listje z dreves, je 28. m. m. v nekem gozdu posestnika Trevisana blizu Tržiča začelo goreti. Iz lokomotive železniškega vlaka padle iskre so namreč provzročile ta ogenj. Ker ni gozd daleč od postaje in so ogenj koj zapazili, pogasili so kmalu s tem da so na vozičkih iz tržičkega kolodvora naglo pripeljali sodčke vode in je načelnik postaje zaukazal vsem uslužbencem, da pomagajo gasiti.

Obesil se je baje župan s Trnovega pri Kobaridu. Pravijo da se je možu mešalo.

Novo šolsko poslopje v Povirju. — V nedeljo dne 24. avgusta so odprli v Povirju na Krasu novo šolsko poslopje. Poslopje je jako lepo. Otvoritev se je udeležil poleg okr. glavarja Rebeka in okr. šolskega nadzornika Kanteta tudi tomajski dekan Sila, ki je poslopje blagoslovil. Kolikor okr. glavar toliko tudi dekan Sila imela sta pri tej priliki primerne govore.

Slovenska veselica na Beneškem. — V Petjaku (beneška Slovenija, ob Nedizi blizu Št. Petra) so imeli v nedeljo krasno ljudsko veselico. Posebno zvečer je bilo silno veliko slovenskega ljudstva iz vse okolice. Iz Kobarida je došlo nad 30 oseb. Slovenske pesem je donela ob bregovih bistre Nedize.

V Opatiji so otvorili v nedeljo razstavo hrvatskih slikarjev.

Iz Dalmacije se poroča, da je vsled silne suše letina jako slaba. Zelenjava in koruza sta propali. V Kaštelu se je pojavila sumljiva bolezen v nekem vinogradu. Takoj je šel tja vinogradarski poverjenik g. Strekelj preiskovat. Sicer bo vino dalmatinsko letos izredno dobro in močno. — Dne 1. septembra se je predala prometu nova železnica Split-Sinj. — V Zadru se je odpovedal ravnatelj semenišča kanonik Miošević in je stopil na njegovo mesto profesor dr. Juraj Carić.

Napad z bombo. — Soboto popoldne okoli jedne ure se je pripeljal v Selzthal na Štajerskem lastnik raznih rudnikov, vitez Gutmann. Na kolodvoru ga je pričakoval njegov gozdar Sobotka. Ko stopita s kolodvora vrže nekdo pred nju bombo ki se je koj razletela. Vitez Gutmann bil je lahko ranjen, njegov spremljevalec pa jako nevarno. Najhujše pa se je zgodilo onemu, ki je vrgel bombo. Razleteli kosci so ga tako rekoč polnoma raztreščili. Leglava mu je ostala cela.

Dotičnik je neki inženjer Scholz, ki se je hotel nad Gutmanom maščevati.

Za slov. podobarja in pozlatarja. — Nad 30-let obstoječa obrt rečene stroke, z izvrstnim delokrogom, delavnico, orodjem in vsem potrebnim, je iz proste roke za oddati v važni postojanki Slov. Štajerja. Le značajni in zmožni možje s potrebnimi sredstvi, naj se oglašijo pri slovenskem obrtnem in trgovskem društvu v Celju, ki daje pojasnila.

Novo poslopje za celjsko novo gimnazijo. — Za to poslopje se namerava kupiti prostor na Vebrcem zemljišču ob Savinji. Veljal bo 20.000 kron, poprej pa je treba še prositi deželni odbor za dovoljenje.

Slovenska gimnazija v Kranju. — Meseca oktobra bode 40 let, kar obstoji gimnazija v Kranju.

Častnik pri manevrih ustreljen. — Pri avstrijskih vojnih vajah je bil z ostro nabasano kroglo ustreljen Josip Bret. Krivca doslej niso našli.

Častnik se išče. — Dunajski uradni list razglša, da se išče poročnik Elvard Ratkovsky 16. topničarskega polka. Ponoveril je erarni denar.

Listnica uredništva. — Dopisniku iz Dornberga: Oprostite ali Vašega dopisa ne moremo sprejeti v list, ker je vsebina istega preosebna.

Popravek. — V notici priobčeni v predzadnji številki našega lista, tičeči se imenovanj in premeščenj učiteljev v gorški okolici, stoji napačno tiskano, da pride za učitelja v Ločnik gosp. Kutin, dočim bi moral stati, da pride tje za učitelja gosp. Kuntih. Istotako bi moralo stati tudi v dopisu „Z dežele“, katerega smo priobčili v zadnji številki našega lista, namesto ime Kutin — Kuntih.

Zveza slovenskih pevskih društev.

Kako velik uspeh ima vsaka dobro premišljena organizacija, smo se ravnokar prepričali pri veliki pevski slavnosti v Zagrebu. Da je petje na Hrvatskem v toliki meri razvito, ima nedvomljivo v prvi vrsti zasluge „Zveza hrvatskih pevskih društev“. Da se društveni življenje še bolj podkrepi in da postanejo posamezni člani zvesti in vztrajni pri svojih društvi, je izdala „Zveza“ krasna darila za one člane, kateri so neprenehoma po deset oziroma dvajset let pri enem in istem društvu delovali. Da bodo taka odlikovanja na člane ugodno vplivala, je gotova stvar, s tem pa si tudi društva pridobijo mnogo, kajti le ona pevstva društva lepo napredujejo, v katerih zborih so dolgoletni člani eden drugega vajeni. To vidimo zlasti pri čeških pevskih društvi, kjer je glasba na najvišji stopinji, a vidimo v zborih tudi pevce jako častitljive starosti, a vendar svežih in čistih grl.

Upoštevanje veliko važnost za slovensko pesem, je pevsko društvo „Slavec“ vže pred osmimi leti, t. j. ob svoji desetletnici leta 1894 na predlog tedanjega društvenega predsednika g. Ivana Dražila sprožilo misel, naj se ustanovi „Zveza slovenskih pevskih društev“.

Ta predlog, katerega referat je prevzela „Glasbena Matica“, je bil na slavnostnem zborovanju desetletnice soglasno in navdušeno sprejet, v dokaz, kako višinega pomena da je, ter se je poverilo izvršitev tega predloga tedanjim načelnikom pevskih društev sporazumno z „Glasbeno Matiko“. Vendar se je ta veljavna zadeva pozneje nekoliko zavlekla, tako da so se še le čez dva ali tri leta sešli poklicani faktorji, da sestavijo oziroma odobre „zvezina“ pravila, katerega so bila potem vladi v potrjenje predložena.

Odkar je vlada pravila potrdila, je preteklo zopet nekoliko let. Dasi „Zveza“ po pravilih obstoji, vendar svojega delovanja ni pričela, to pa vsled tega, ker je bil prvi občni zbor ob jako neugodnem času sklican (ob počitnicah), tako da niti sklepčen ni bil, a do drugega takozvanega ustanovnega občnega zbora potem ni prišlo.

Da se je s tem v pevskem oziru mnogo zamudilo in zagrešilo, se ne dá ovreči.

Nujna skrb naj bode torej sedaj poklicani faktorji, da stvar ob prvi priložnosti spravijo v pravi tir, ter skličejo ustanovni občni zbor, na katerem naj se voli stalni odbor, da potem isti prične z „zveznim“ delovanjem. Pred občnim zborom pa naj se razpošljejo vsem onim, slovensko pesem goječim društvom, katere do sedaj „zvezina“ pravila še niso sprejela, ista v pregled, da se vedo po njih ravnati, oziroma predloge staviti.

Po pravilih je sedež „zveze“ v Ljubljani in tudi stalni odbor ima bivati v Ljubljani ali njeni bližnji okolici, ker na ta način je delovanje odborovih sej jako olajšano.

Naša misel je, naj se skliče prvi ustanovni občni zbor „zveze“ v Ljubljano, a še le tedaj, ko bodo vsa v to prizadeta društva o tem obveščena, kajti nobena polovičarska stvar ni dobra, dana mora biti prilika vsakemu odposlaneu, osobito na prvem občnem zboru izraziti svoje misli in predloge v korist „Zveze slovenskih pevskih društev“.

Narodno gospodarstvo.

Današnje stališče glede gnojenja.

Če si ogledamo uspehe kmetijskih preskušališč glede poskusnega gnojenja, moramo priznati, da so se v zadnjem desetletju dosegli mnogi važni uspehi. Zlasti glede porabe umetnih gnojil, glede potrebe gnojla za raznovrstna tla in potrebe redilnih snovi za različne rastline so preskušališča toliko obvestila pravila v javnost, da kmetovalci se niso bili v stanu vsega prebaviti in preskusiti glede zanesljivosti. Kot praktik bi celo rekli, da so učenjaki v tem oziru več storili kakor je bilo potrebno, kar pa se jim ne sme zameriti. Iz častihlepnosti izvirajoča marljivost, da bi drugo preskušališče ne prišlo prej do kake iznajdbe, ter prizadevanje, to, kar se je zasledilo, naglo izročiti kmetijstvu v praktično porabo, je k temu pripomoglo. Posebno odkar je profesor dr. Wagner za gnojilne in rastlinske poskuse uvedel „kulturo v piskrih“ in je bilo mogoče take poskuse prirejati brez polja, v prostorih poleg laboratorija, so se poskusi jeli zelo množiti in so se nanašali na najraznovrstnejše sestave zemlje in nje potrebe glede gnojla ter rastline in nje različne potrebe glede redilnih snovi.

Pospeševalo je take poskuse to, da jih je lahko prirejati brez velikih stroškov da je mogoče v rastlinjaki odstraniti vse škodljive vplive, ki se pojavljajo pri poskusih na polju vsled vremena, rastlinskih in živalskih škodljivcev, in da je mogoče pogoje rasti poljubno uravnavati. K tem neštevilnim poskusom, katerih uspehi so se priobčevali od meseca do meseca, od leta do leta po obvestilih in letopisih poedinih preskušališč, kakor tudi po kmetijskih listih, so se pridružili še izidi onih poskusov, ki so jih prirejale posamezne tvornice in sindikati umetnih gnojil in jih v pre mnogih listih razširili med kmetovalce. Dasi so tudi te poskuse prirejali izvedeni in šolani možje, vendar jim praktik ne more toliko verjeti kakor uspehom pooblaščenih preskušališč, kajti izvirajo vendarle iz dobičkarije in imajo služiti v prid razprodaji dotičnih umetnih gnojil.

Uspehi takih poskusov bi bili vse-kakor potrebni preizkušnje s strani državnih ali avtonomnih preskušališč, česar pa ne utegnejo. Taka dela jim nakladati, bi tudi ne bilo prav. Ona niso postavljena, da bi služila poedinim zasebnim podjetjem, marveč širnim slojem kmetijskega ljudstva, veliki stroki kmetijske kemije. Že za strokovno izobrazbenega kmetovalca je bilo težko proučevati obilico uspehov raznovrstnih poskusov in poiskati za sebe pravo in porabno, kaj pa priprost kmet, ki se bavi le z izvrševanjem praktičnih del na svojem posestvu in k večjemu v zimskih mesecih utegne kaj brati!

Njemu je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizgubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrh tega se je čisto nemogoče dobiti pregled čez vso snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“

4 učence

se sprejme na stanovanje in hrano v ulici Formica hiš. št. 28, II. nadstr.

Sprejme se

2 učenca

na stanovanje in hrano. Kje? — pove naše upravnistvo.

Dva učenca

sprejme slovenska družina na stanovanje in hrano. Kje? pove upravnistvo »Gorice«.

Štiri učenke

sprejme se na stanovanje in hrano. Kje? — pove upravnistvo „Gorice“.

Harmonij

v dobrem stanu se odda za okroglih 200 K. Kje? — pove upravnistvo.

I š č e

kovaškega pomagača.

Kdo? Pove upravnistvo.

Pisarniške in šolske potrebščine, raznovrstni papirnati stvori po najnižjih konkurenčnih cenah:

Molitvene knjige . . . od — 24 v navgor
Žepni nožiči . . . — 50 „ „
Mošnički za denar . . . — 20 „ „
Tobačnice in smodčnice . . . — 80 „ „
Zavitki, kuverte 100 „ — 50 „ „
Papir: pisemski 100 pol „ — 60 „ „
„ uraden bel 1000 pol „ 6— „ „
„ za maslo ovijati kilo „ 1.40 „ „
„ za cigarete 100 snop. „ 2.20 „ „
Posetnice s tiskom 100 „ 1.20 „ „
Tiskovine za duhovnije in županije po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. — P. s. Za prostovoljno postrežbo treba v naročila navesti približno ceno. Itd. itd.

V Gorici G. LIKAR,
sredi Semeniške ulice proti Placuti 10.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trvdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, sraje za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavice, rokavice, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Podpisani priporoča slavnemu ob-

pinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinu v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užgalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trvdke Žnidarskič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Pri Velodromu

Goriško pivo

na prodaj po 16 kr. liter.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorec.

Cene zmjerne. Postrežba poštna.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici,

v ulici Morelli št. 12.

Priporoča se toplo Sloven-
cem v mestu in rojakom
na deželi za prevažanje
vsakovrstnega blaga in po-
hištva v vse kraje. Ker ima
tri nove zaprte vozove
za prevažanje,
zagotavlja, da se blago ne-
poškodovano dostavlja.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občin-
stvu v Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primeso,
sladkor, mlo, slanino, riž,
maslo surovo in kuhano,
olje, moko iz Majdičevih
mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

„Narodna Tiskarna“

*** v Gorici, ulica Vetturini št. 9 ***

je preskrbljena z povsem novimi črkami,
okrasimi in finim papirjem, ter more pre-
vzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela
z zagotovitvijo točne in strokovno pravilne izvr-
šitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih
cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in
druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima
knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino
tolminske šole

TISKA:

„GORICO“

kl izhaja dvakrat na teden
v dveh izdajah, ter stane
na leto 8 K, pol leta 4 K
četrt leta 2 K

TISKA:

„PR. LIST“

kl izhaja vsak četrtek ter
stane na leto 4 K, pol leta
2 K, za manj premožne
celo leto 3 K

TISKA:

brošure ***
*** diplome
trgovske račune
cenike ***
vabila na karton
*** in na papir
sprejemnice ***
*** za društva
pisma in zavitke
s firmo ***
*** etikete
za vsakoršno ***
*** porabo
plakate ***
v raznih barvah
*** in velikosti
i. t. d.

TISKA:

*** pobotnice
računske sklepe
*** lične tiskovine
za industrijo ***
*** trgovino
in obrt ***
*** posetnice
razne velikosti ***
*** in oblike
z zavitki ***
*** zaročnice
in poročnice ***
*** v elegantnih
škaflih ***
ter osmrtnice v
raznih oblikah
i. t. d.

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto er ol. 3. uri popoldne za deželo. Ako pade nate dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Sedanji politični položaj.

Notranji politični položaj naše monarhije se poojstruje od dne do dne, zbog česar merodajni politični krogi, a pred vsemi ministerski predsednik dr. Koerber, zjo skrbno nasproti najbližji bodočnosti. Uzrok tem odnošajem je, kakor že omenjeno, v prvi vrsti pogodba z Ogersko.

Kakor znano, so se pogajanja pretirala ker se obe vladi nista mogli sporazumeti. O teku razprav je le toliko znanega, da so obojestranski ministri imeli dolgotrajne pogovore na Dunaju, kateri pogovori so se sukali večinoma okoli avtonomnega carinskega tarifa.

Po dogovorih s strokovnimi referenti sta se še dogovarjala oba ministerska predsednika v navzočnosti resortnih ministrov, a uspeh, ako bi se smelo o takem govoriti, je bil jako neznan. Dosegel se je na raznih točkah sporazum, a v najvažnejših rečeh so se pogajanja razbila. Najspornejše področje car. tarifa so bile carine na stroje in na tekstilno industrijo ter na železne izdelke. Vzrok tem zaprekam je razvijajoča se ogerska industrija, katera se ne malo prizadeva, da bi izpodrinila ne le vnanjo industrijo na ogerskem trgu, marveč bi hotela škodovati — in tudi že škoduje — celo domači notranji industriji v Avstriji.

V tem so torej zapreke jako velike in ni upanja da pride do sporazuma. Da, zapreke so bile tolike, da se ni moglo preiti na podrobno razpravljanje, marveč se je razpravljalo le v posameznih skupinah. Le na polju veterinarske konvencije se je dosegel povoljni uspeh in so ogerski ministri zahtevali, da se uvede stroža kontrola v veterinarstvu, a da se celo ogersko veterinarstvo preustroji.

No, to pa je bil tudi ves pravi uspeh pogodbenih pogajanj, katera se bodo v kratkem baje zopet nadaljevala v Budimpešti — s kakim zaključkom, to se da že skoro uginiti v naprej.

Najbolje menijo to uginiti Čehi, ki so že začeli zopet dvigati glavo in opozarjati ná-se. Radikalni „Narodni Listy“ namreč pišejo: „Kabineti se o nagodbi še utegnejo sporazumeti, ali v parlamentu

bo ta zadeva najtežji del vsega zborničnega programa. Gospodu Széllu bo stvar že lahka. On utakne v žep svoj dober uspeh in ima za seboj veliko večino. A dr. Koerber ni v tem povoljnem položaju. On danes še ne more jasno izreči, ako se bodo nagodbeni predlogi sploh razpravljali v zbornici. Kako pa še najti za nje večino, to je še največja skrb, ako se noče zajedno poskrbeti, da se odstranijo zapreke.

Ako bi pa dr. Koerber, slepo verujoč lažnjivim pravljicam organov nemške obstrukcije o mišljenju med češkimi zastopniki, češ, da v njih ni dovolj odločnosti in močnatosti, mislil, da bode te zapreke mogoče prezirati, tedaj se bode bridko varal. Znanе izjave češke delegacije so še vedno v veljavi. Češko obstrukcijo je mogoče razorožiti le tedaj, ako se zadovolji pogojem, ki so bili v tem pogledu stavljeni. Ako pa ne, potem je dan casus belli in niga češkega človeka, ki bi iz tega boja bežal. V dveh treh tednih bo znano, ako naj orožje odložimo, ali da si ga hočemo opasati. Ako sežemo po njem, hočemo biti prosti vseh ozirov, pravimo: vseh. Po tem, kakor se bo z nami postopalo, uravnati hočemo svoje zadržanje. Ako moramo voditi boj mi, ki bi radi živeli varno v miru, bomo znali doprinesiti žrtve. Da to znamo, o tem govori zgodovina naših bojev. Naj oni na Dunaju pazijo, da v tem boju države s češkim narodom ne bo trpela država več, nego naš narod.

V tem tonu pišejo skoro vsi odločni češki listi in iz teh glasov sledi, da se za prihodnost ne pripravlja posebno dobrega.

Ali na vladi je ležeče. Ako se hoče tako pokoriti nemškim razboritim elementom, da ne bode hotela vstreči najelementarnejšim zahtevam češkega naroda, čegar jedina rešitev pred pritiskom iz Nemčije je zakonita ureditev njihovega jezikovnega vprašanja, potem bode vlada imela računati z nepremostljivo zapreko pri nagodbi. Ali kaj mora slediti neuspehu v nagodbi, o tem smo že svoj čas govorili, — no, potem ne vemo več, čemu še zboruje parlament, čemu še obstoji ustava.

časnikarski tele-nt. Naši poslanci so mu sila nevedni in nerabni. E kaj bi ponavljali: srbijo jih lepe svitle kronice katere so splavale po vodi: — stol dežel. odborništva... nadvladje... bisaga... mastna reklama za klijente... lepo življenje... Ha, ha! „Soča“ prav „pametno“ pelje svoj voz, a kola se lomijo in njeni konjički so že siti voziti kvintale praznih ničel.... Da, liberalni voz se maja pod težo surove neotesane mase. Konjički ne slišijo več razkačenega „furmana“. Usiljiva hrana, po dvakrat na teden jim ne diši: Soli manjka, soli! — Hali — haló, kmalu voza več ne bo!

To so ti glave ti „naprednjaki“! Povsod mora biti vse „napredno“ in prav, kjer oni gospodujejo. Nedavno sem jo mahal po Baški dolini iz Tolmina. Po treh urah pridem v neko vas, v kateri je na pragu neke gostilne stal mož z belo kapo in dobro urejeno brado. Prisotni delavec, — katerega je gospod z belo kapo nemilo in prav „napredno“ — zmerjal, — ga je nazival „gospod župan“. Na hiši tega odličnega „naprednjaka“ stoji tabla z napisom: „Pro-

Ali naj pa zaradi vladine trme res gre rakom žvižgat jedno ko drugo?

To vprašanje stoji za danes še odprto.

Ali ne samo Čehi, marveč tudi Jugoslavoani ne bodo molčali o tej priliki v državnem zboru. Ker istotako kakor Čehi, imamo tudi Jugoslavoani za obračunati z merodajnim faktorjem na Dunaju; to storiti pa imamo tem več povoda, ker so baš najnovejše politične spremembe na Primorskem iznova pokazale, da vlada hoče še nadalje mrzlo prezirati pravice primorskih Slovanov.

Slovenci in Hrvatje moramo sedaj o tej priliki odločno zahtevati od vlade, da nam dá kar nam gre v narodnem in gospodarskem oziru, sicer naj ne pričakuje, da jej bodo naši zastopniki dali na razpolago svoje glasove za nagodbo. Saj baš nam Slovencem v prvi vrsti neizmerno škoduje nezdravo razmerje z Ogersko, ker je ogerska konkurenca kmetijskih pridelkov do malega uničila našega kmeta. In za toliko storjenih krivic naj bi naši zastopniki ne zahtevali zadoščenja in ne pokazali, da so tudi oni merodajni faktor v zadevi nagodbe! To pa so dolžni svojim volilem, katerih koristi zahtevajo konečnega temeljitega obračuna z merodajnimi krogi tam gori. —

Železo je vroče, na vladi je, da — kuje, a za sedaj nočemo biti nakovalno mi Slovani, marveč bode naj kdo — drugi!

Dopisi.

Iz Štanjela na Krasu. — V soboto so odšli od tu inženjerji, ki so imeli dovršiti merjenje železnice in priprave za dotične podrobne načrte na črti, ki bode vezala Gorico s Trstom in sicer med Štanjelom in Prvačino. Ne preide torej mnogo časa, ko se bode na progi od Opčin pa do Prvačine vršil politični obhod. Prihodnjo pomlad pa — tako vsaj so nas zagotavljali inženjerji — prične se z gradnjo te železniške proge, ki nam bode prinašala mnogo koristi, ako ne bomo zaspani ter ne bomo nemarno prepuščali, da se ž njo okoristi le tujec.

je mogoče biti „napreden“ župan, ako muž niti ne zna slovensko pisati! To je škandal! Pojte nazaj v I. šolsko leto, da ne boste Grahovcem delali sramote! Prav taka „napredna“ kislica se razprostira blizu Tolmina v vrtu z mnogoobetajočim napisom: „Kako se pravilno sadno drevje goji“. No, in kaj vidiš na vrtu — pravičnega. Detela, plevel, koprive in druga prašičja prikuha. O Homunculus, sem rekel sam pri sebi, raje bi bil doma ostal, ker zastoj iščeš po svetu pri naših „naprednjakih“ napredka.

V lepem „naprednem“ trgu pa sem slišal v znani napredni krēmi tam gori blizu izvira bistre Soče prav po „napredno“ lomiti polentarsko „špraho“ z neizogibnimi „napredno lepimi“ izrazi. — Tudi napredno! „Soča“ vam tega ne bo zamerila, ako kažete svojo zgubljeno narodno zavest. Saj ste naprednjaki!

Kmalu, kmalu utegnemo na ta način res zapaziti kaj črnega v naši trobojnici. Strah liberalnega generala pri zborovanju jugoslovanskega učiteljstva v Trstu je bil opravičen. Le tako naprej!

Ostal je tu za par dni pač še jeden inženjer, ki se pa bavi z načrtom kako izpeljati vodo iz močnega izvirka Branice blizu Podlase na bodoči štanjelski želez. kolodvor.

Kakor čujemo, dobimo dva nova semnja v Štanjelu in sicer bode jeden vsakega 22. maja drugi pa vsakega 22. avgusta. Dosedaj smo imeli v Štanjelu dva letna semnja in sicer onega sv. Treh kraljev in pa onega sv. Petra. Ta dva semnja bila sta navadno prav dobro obiskovana, posebno pa se je na nju prignalo mnogo živine in je prišlo tija tudi mnogo kupcev za živino. Temu se pa ni čuditi ako se pomisli da veže Štanjel Vipavsko dolino s Krasom in je nekako središče za Kraševce in Vipavce. Gotovo pa je, da postanejo ti semnji še veliko važnejši ko dobimo v Štanjel svoj veliki kolodvor in to tembolj ker je danes že gotova stvar da se iz štanjelskega kolodvora napravi druga železniška zveza do Postojine.

Štanjel ima krasno lego kakoršne nima nobena druga vas na Krasu in tudi drugod ne. V Štanjelu imamo tudi jako zdrav zrak, o čemer nismo prepričani samo mi, marveč tudi Tržačani. Sicer je pa najboljši dokaz kako zdrav da je naš kraj, to, da pri nas ne poznamo nalezljivih bolezni, ne pri otrocih, ne pri odrasčenih. Ko je leta 1855. razsajala kolera na Goriškem in so tudi po vaseh krog in krog Štanjela umirali ljudje, dogodil se ni v Štanjelu noben slučaj. To je Tržačanom še dandanes dobro v spominu in marsikatera družina prišla bi rada čez poletje v Štanjel stanovat, to pa že zdaj, ko vendar vožnja razmeroma še precej stane, ali žal da jih ne morejo prehraniti v Štanjelu ker nedostaje primernih stanovanj. Koliko bolj pa bodo tiščali Tržačani k nam potem, ko bode peljala do nas železnica. Zato se nam zdi umestno da naši ljudje že zdaj mislijo na to, kajti v par letih žvižgal bode gotovo skoz Štanjel in pod Štanjelom lukamatija.

Izpod Čavna. — Vedno bolj se razcvita delovanje dr. Tume za blagor našega naroda. Njegova nesebičnost in njegovo plodovito vzbujanje pravnega

avgusta t. l. na prvi strani; „Luči, luči potrebuje naše ljudstvo, da bo videlo vzglede, kako delajo liberalci za ljudstvo in kako spijo klerikalci pri narodnem delu“. Čudno da „Soča“ ljudstva še do danes ne more prepričati, da liberalci „delajo za ljudstvo“. Pri vsem rotnju in zatrjevanju „Soče“ pa ljudstvo le ne veruje koristolovskim sebičnejšem, da bi jim bilo mar kako delo za javni blagor. In prav je tako! Napredka ne vidimo pri njih, naza dnjaštvo pa na celej črti! Pri penečih čašah alkohola „rešujete“ naš narod, zato je vaša frakarija nepristopna našemu kmetu. Kako znajo „liberalci“ gospodariti, n. pr. po posojilnicah in zadrugah, to se je pokazalo v slabi luči letos na Dolenjskem. Gotovo še ni ljudstvo pozabilo defraudacij à la Koncilija itd. Ni čuda: večje grlo nego delo!

Zato pa proč z listi, kateri ne spoštujejo našega kmeta več! Proč z dvo- rezno „Sočo“ katera dela strankarstvo v naši deželi. Na „file“ ž njo!

Ravno v tej številki se „Soča“ zaganja v naše dijaštvo. Nesramno piše o sestanku naših slov. brščenko mislečih

LISTEK.

To in ono.

(Piše Homunculus.)

Čudne vremenske kombinacije so letos, gosp. urednik! Vedno se menjava: dež, toča, burja, ploha in take podobne komedije elementarnega cirkusa. Neki vremenski prerok je začetkom tekočega leta prorokoval, da bode letos prvokrat padala toča „v salati“, to je: z jesihom in oljem. No, jaz sicer nisem slišal niti videl padati kaj takega, pač pa mora biti nekaj resnice na tem, ker se govori po Tolminskem, da je nekemu nekaj kislega v želodecu ostalo. V „malem Parizu“ bodo že kaj vedeli o tem. — Tudi sem slišal, da je neki želodcoljub iznašel nove vrste sladoleđ, a zlog „slado“ odpade, ker je namreč to nova jed iz „jesihove toče“, radi česar jo imenujejo „goriška kislica“. Mož tuhta in tuhta, kaj bi bilo bolje za želodec, a pri vsem tem se ne more opitati.

Zlobni, nestrpni in razkačeni puran s svojo staro na teden dvakrat iz-

žake, če jih že večina domačinov neče smatrati za take. Najsmesnejše pa je, ako skušajo svojo blamažo s tem zmanjšati, da pravijo, da je bila večina katere je imela pri volitvah nasprotna stranka, le s tem omogočena, da so jim prišli na pomoč volilci iz sosednih občin. Saj se da vendar to prav lahko doognati. Potrudijo naj se torej do županstva, in to jim bode gotovo ustreglo, da se sami prepričajo iz glasovalnega zapisnika, kako debelo da lažejo. Da, da, mi radi verujemo, da jim mora biti težko pri srcu, ko so bili vendar že tako blizu občinskih jasel, po katerih so tako vroče hrepeli, pa da so se jim te odmaknile ravno ko so imeli vanje poseči. Tu je osoda res brila britke norce z našimi „naprednjaki“. Osoda je v resnici večkrat jako hudomušna. Sicer pa storè naši „naprednjaki“ najbolje, da se mirno udajo osodnim udarcem, ko jim vendar vsa jeza nič ne pomaga, marveč le še škodi.

Čemu pisati: štajerski kurat Štrancar je skakal in nagnal vse Lukovčane v Rihemberg da so glasovali za „klerikalce“, ko vedo vendar Lukovčani da ni bilo niti jednega od njih v Rihembergu! Zakaj ne raje pisati: rotili smo Lukovčane in jim grozili, posebno onim, ki so od nas v kaki stvari odvisni, bodisi da so nam kaj dolžni ali pa da imajo pri nas zaslužek, da naj pridejo za nas voliti! Ali ni mari res tako, g. Zorè, grajski oskrbnik?

Znani človek razsaja v 93. šte. „Soča“, ker je neki tukajšnji list 21. avgusta t. l. napadel neke gospodične, ki so sodelovale pri dornberški veselici. Med drugim piše tudi to-le: Falotje, ki pišejo v falotskega „Prismojenca“, so prispeli z napadom na gospodične, ki so sodelovale, pač le tje, kamor ne dospè nikdo drugi nego le klerikalni falotje. Ali prepričani smo, da napadanje ni prav nič vznemirilo prizadetih gospodičen, kajti „Pr.“ je tako malovreden list, da ni drugega pričakovati od njega nego malovrednost. Od barabe se more dobiti le barabstvo. In tako barabskega lista, kakor je „Pr.“, ni.

Vprašamo razsajača: Kdo je začel prvi naše narodno ženstvo na najsurovejši način napadati? Ali ni imenovala „Soča“ že pred mnogo meseci društvenice „društva katoliških učiteljic“, stare k....?

Ali se znani baraba no spominja več, kaj je pisal že 19. julija o našem narodnem ženstvu, ki zahaja v našo čitalnico?

V svoji surovosti je imenoval naše slovenske gospodične „škattljice“ — „ohne Aussichten!“ Tako plačuje „nežegnani“ falot naše narodne gospodične, ki nastopajo pri narodnih veselicih in sploh pri vsem narodnem delu, ki se žrtvujejo in jako marljivo nabirajo darove za naše učne zavode!

Zato pa je sveta dolžnost vsakega pravega rodoljuba, zatirati tako barabsko časopisje, ki ne spoštuje čiti našega narodnega ženstva več.

Kdo je pri „Soči“ tujec? — Svoj čas je „Soča“ silno hrumela na nas, ko smo govorili o nekih ljudeh, ki so prišli k nam s trebihom za kruhom, da pomagajo v naprednih društvih podirati „klerikalno trdnjavo“, ter nam je očitala lokalni patrijotizem itd. Zdaj pa ona imenuje tujce one volilce v rihembersko-brejski občini, ki imajo v tej občini volilno pravico, katero so pri zadnjih volitvah tudi uporabili v prosep prav slovenski stranki v tej občini. Kdor čita „Sočo“, bi moral misliti, da so bili ti „tujci“ kaki letoviščniki n. pr. Lahi, Nemci ali kaj takega. Volilci iz bližnjih rihemberskih občin torej niso več Slovenci, marveč tujci in to vse zaradi tega, ker je „Sočina“ klapa pri teh volitvah z gnevom v srcu — podlegla!

Kaj je bilo prav? — Pišejo nam: V zadnji št. „Soče“ trdi njen dopisnik iz Dornberga, da je bila javna veselica s plesom v Dornbergu, v kateri so nastopili otroci, „povsem nepohujšljiva za mladino“; v isti številki „Soče“ pa hvali njen poročevalec o veselici na Trnovem „odredbo društv. odbora, da ni smel nobeden šolske dolžnosti podvržen otrok na veselici tako ograditi, ki je „bil z jeličjem tako ograjen, da, nepoklicano oko ni moglo na nikak način videti, kaj se tam godi“.

Veselici sta bili torej obe naprednjaški, to stoji; a ona v Dornbergu je bila „povsem nepohujšljiva za mladino“, a ona v Trnovem taka, da so morali veselici prostor z jeličjem tako ograjiti, da nobeno „nepoklicano“ oko ni moglo videti kaj se notri godi in da noben šolski dolžnosti podvrženi otrok ni smel na to veselico.

Ali ie bilo torej prav ono v Dorn-

Suša. — Ker nismi imeli že dva tedna dežja, nastala je pri nas jako močna suša, ki zelo zavira ves razvoj poljskih pridelkov. Posebno je ta suša nevarna drugi setvi. Pa tudi grozdje je vsled te suše nekako oglušelo. Bog pošlji nam skoraj dobrodejnega dežja.

Ponesrečil je v soboto zjutraj v Trstu 23-letni zidar France Bizjak iz Podgore. Delal je namreč pri popravu šolskega poslopja v ulici Ferriera, kar mu z visoko nad njim visečega odra pade na glavo greda, ter ga tako močno rani, da so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico, kjer je že ob 1. uri popoldne umrl.

Mrzlek — suh. — Znano je koliko so naši mestni očetje potrosili denarja za študije in poskuse, da bi napekljali Mrzlekovo vodo v naše mesto. Kopal se je zadnji čas že dva meseca ter iskalo izvir Mrzleka. Te dni pa je šel nek inženier iz Kaira v spremstvu nekega drugega znanca k Mrzlekovemu studencu, da bi poskusil Mrzlekovo vodo; a! glej, ko je prišel na lice mesta, našel je studenec posušen. Vrnivši se v mesto jelo je kmalu po mestu vse o tem govoriti.

Urade davčnega referata tukajšnjega c. kr. okr. glavarstva, ki so bili do sedaj v gledališki ulici, prenesli so v četrtek v novo justično palačo.

„Vojaško veteransko društvo v Sovodnjah“ bo imelo v nedeljo dne 7. t. m. svoj redni letni občni zbor z dnevnim redom po društvenih pravilih in sicer v prostorih gostilne pri Čosu ob 9. uri dop. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Ponarejalci denara. — V neki gostilni v Korminu so te dni aretirali dva tujca, pri katerih se je sumilo da izdajata ponarejen denar.

Potres v Furlaniji. — Iz Furlanije poročajo da se je ponedeljek zjutraj med 9. in 10. uro pojavilo skoro po vsej Furlaniji več potresnih sunkov. Pred sunki se je čulo podzemsko bobnenje.

Ogenj v gozdu. — Ker je vsled hude suše trava ovenela in pada tudi že suho listje z dreves, je 28. m. m. v nekem gozdu posestnika Trevisana blizu Tržiča začelo goreti. Iz lokomotive železniškega vlaka padle iskre so namreč provzročile ta ogenj. Ker ni gozd daleč od postaje in so ogenj kaj zapazili, pogasili so kmalu s tem da so na vozičkih iz tržiškega kolodvora naglo pripeljali sodčke vode in je načelnik postaje zaukazal vsem uslužbencem, da pomagajo gasiti.

Obesil se je baje župan s Trnovega pri Kobaridu. Pravijo da se je možu mešalo.

Novo šolsko poslopje v Povirju. — V nedeljo dne 24. avgusta so odprli v Povirju na Krasu novo šolsko poslopje. Poslopje je jako lepo. Otvoritve se je udeležil poleg okr. glavarja Rebeka in okr. šolskega nadzornika Kanteta tudi tomajski dekan Sila, ki je poslopje blagoslovil. Kolikor okr. glavar toliko tudi dekan Sila imela sta pri tej priliki primerne govore.

Slovenska veselica na Beneškem. — V Petjaku (beneška Slovenija, ob Nediži blizu Št. Petra) so imeli v nedeljo krasno ljudsko veselico. Posebno zvečer je bilo silno veliko slovenskega ljudstva iz vse okolice. Iz Kobarida je došlo nad 30 oseb. Slovenska pesem je donela ob bregovih bistre Nediže.

V Opatiji so otvorili v nedelo razstavo hrvatskih slikarjev.

Iz Dalmacije se poroča, da je vsled silne suše letina jako slaba. Zele njava in koruza sta propali. V Kaštelu se je pojavila sumljiva bolezen v nekem vinogradu. Takoj je šel tja vinogradarski poverjenik g. Strekelj preiskovat. Sicer bo vino dalmatinsko letos izredno dobro in močno. — Dne 1. septembra se je predala prometu nova železnica Split-Sinj. — V Zadru se je odpovedal ravnatelj semenišča kanonik Miošević in je stopil na njegovo mesto profesor dr. Juraj Carić.

Napad z bombo. — Soboto popoldne okolu jedne ure se je pripeljal v Selzthal na Štajerskem lastnik raznih rudnikov, vitez Gutmann. Na kolodvoru ga je pričakoval njegov gozdar Sobotka. Ko stopita s kolodvora vrže nekdo pred nju bombo ki se je koj razletela. Vitez Gutmann bil je lahko ranjen, njegov spremljevalec pa jako nevarno. Najhujše pa se je zgodilo onemu, ki je vrzel bombo. Razleteli kosci so ga tako rekoč polnoma raztreščili. Le glava mu je ostala cela.

Dotičnik je neki inženier Scholz, ki se je hotel nad Gutmanom maščevati.

Za slov. podobarja in pozlatarja. — Nad 30-let obstoječa obrt rečene stroke, z izvrstnim delokrogom, delavnico, orodjem in vsem potrebnim, je iz proste

Štajerja. Le značajni in zmožni možje s potrebnimi sredstvi, naj se oglašijo pri slovenskem obrtnem in trgovskem društvu v Celju, ki daje pojasnila.

Novo poslopje za celjsko novo gimnazijo. — Za to poslopje se namerava kupiti prostor na Vebrovem zemljišču ob Savinji. Veljal bo 20.000 kron, poprej pa je treba še prositi deželni odbor za dovoljenje.

Slovenska gimnazija v Kranju. — Meseca oktobra bode 40 let, kar obstoji gimnazija v Kranju.

Častnik pri manevrih ustrelen. — Pri avstrijskih vojnih vajah je bil z ostro nabasano kroglo ustrelen Josip Bret. Krivca doslej niso našli.

Listnica uredništva. — Dopisniku iz Dornberga: Oprostite ali Vašega dopisa ne moremo sprejeti v list, ker je vsebina istega preosebna.

Popravek. — V notici priobčeni v predzadnji šte. našega lista, tičoč se imenovanj in premeščenj učiteljev v goški okolici, stoji napačno tiskano, da pride za učitelja v Ločnik gosp. Kutin, dočim bi moralo stati, da pride tje za učitelja gosp. Kuntih. Istotako bi moralo stati tudi v dopisu „Z dežele“, katerega smo priobčili v zadnji šte. našega lista, namesto ime Kutin — Kuntih.

Zveza slovenskih pevskih društev.

Kako velik uspeh ima vsaka dobro premišljena organizacija, smo se ravnokar prepričali pri veliki pevski slavnosti v Zagrebu. Da je petje na Hrvatskem v toliki meri razvito, ima nedvomljivo v prvi vrsti zasluge „Zveza hrvatskih pevskih društev“. Da se društveni življenj še bolj podkrepí in da postanejo posamezni člani zvesti in vztrajni pri svojih društvih, je izdala „Zveza“ krasna darila za one člane, kateri so neprenehoma po deset oziroma dvajset let pri enem in istem društvu delovali. Da bodo taka odlikovanja na člane ugodno vplivala, je gotova stvar, s tem pa si tudi društva pridobijo mnogo, kajti le ona pevška društva lepo napredujejo, v katerih zborih so dolgoletni člani jeden drugega vajeni. To vidimo zlasti pri čeških pevskih društvih, kjer je glasba na najvišji stopinji, a vidimo v zborih tudi pevce jako častitljive starosti, a vendar svežih in čistih grl.

Upoštevanje veliko važnost za slovensko pesem, je pevsko društvo „Slavec“ vže pred osmimi leti, t. j. ob svoji desetletnici leta 1894 na predlog tedanjega društvenega predsednika g. Ivana Dražila sprožilo misel, naj se ustanovi „Zveza slovenskih pevskih društev“.

Ta predlog, katerega referat je prevzela „Glasbena Matica“, je bil na slavnostnem zborovanju desetletnice soglasno in navdušeno sprejet, v dokaz, kako vzvišenega pomena da je, ter se je poverilo izvršitev tega predloga tedanjim načelnikom pevskih društev sporazumno z „Glasbeno Matice“. Vendar se je ta veljavna zadeva pozneje nekoliko zavlekla, tako da so se še le čez dva ali tri leta sešli poklicani faktorji, da sestavijo oziroma odobro „zvezina“ pravila, katera so bila potem vladi v potrjenje predložena.

Odkar je vlada pravila potrdila, je preteklo zopet nekoliko let. Dasi „Zveza“ po pravih obstoji, vendar svojega delovanja ni pričela, to pa vsled tega, ker je bil prvi občni zbor ob jako neugodnem času sklican (ob počitnicah), tako da niti sklepčen ni bil, a do drugega takozvanega ustanovnega občnega zbora potem ni prišlo.

Da se je s tem v pevskem oziru mnogo zamudilo in zagrešilo, se ne dá ovreči.

Nujna skrb naj bode torej sedaj poklicani faktorji, da stvar ob prvi priložnosti spravijo v pravi tir, ter skličejo ustanovni občni zbor, na katerem naj se voli stalni odbor, da potem isti prične z „zveznim“ delovanjem. Pred občnim zborom pa naj se razpošljejo vsem onim, slovensko pesem goječim društvom, katera do sedaj „zvezina“ pravila še niso sprejela, ista v pregled, da se vedo po njih ravnati, oziroma predloge staviti.

Po pravih je sedež „zveze“ v Ljubljani in tudi stalni odbor ima bivati v Ljubljani ali njeni bližnji okolici, ker na ta način je delovanje odborovih sej jako olajšano.

Naša misel je, naj se skliče prvi ustanovni občni zbor „zveze“ v Ljubljano, a še le tedaj, ko bodo vsa v to prizadeta društva o tem obveščena, kajti nobena polovičarska stvar ni dobra, dana mora biti prilika vsakemu odposlancu, osobito na prvem občnem zboru izraziti svoje misli in predloge v korist „Zveze slovenskih pevskih društev“.

Narodno gospodarstvo.

Današnje stališče glede gnojenja.

Če si ogledamo uspehe kmetijskih preskušališč glede poskusnega gnojenja, moramo priznati, da so se v zadnjem desetletju dosegli mnogi važni uspehi. Zlasti glede porabe umetnih gnojil, glede potrebe gnojja za raznovrstna tla in potrebe redilnih snovi za različne rastline so preskušališča toliko obvestil spravila v javnost, da kmetovalci še niso bili v stanu vsega prebaviti in preskusiti gledé zanesljivosti. Kot praktik bi celo rekli, da so učenjaki v tem oziru več storili kakor je bilo potrebno, kar pa se jim ne sme zameriti. Iz častihlepnosti izvirajoča marljivost, da bi drugo preskušališče ne prišlo prej do kake iznajdbe, ter prizadevanje, to, kar se je zasledilo, naglo izročiti kmetijstvu v praktično porabo, je k temu pripomoglo. Posebno odkar je profesor dr. Wagner za gnojilne in rastlinske poskuse uvedel „kulturo v piskrih“ in je bilo mogoče take poskuse prirejati brez polja, v prostorih poleg laboratorija, so se poskusi jeli zelo množiti in so se nanašali na najraznovrstnejše sestave zemlje in nje potrebe glede gnojja ter rastline in nje različne potrebe glede redilnih snovi.

Pospeševalo je take poskuse to, da jih je lahko prirejati brez velikih stroškov, da je mogoče v rastlinjaki odstraniti vse škodljive vplive, ki se pojavljajo pri poskusih na polju vsled vremena, rastlinskih in živalskih škodljivcev, in da je mogoče pogoje rasti poljubno uravnati. K tem neštevilnim poskusom, katerih uspehi so se priobčevali od meseca do meseca, od leta do leta po obvestilih in letopisih poedinih preskušališč, kakor tudi po kmetijskih listih, so se pridružili še izidi onih poskusov, ki so jih prirejale posamezne tvornice in sindikati umetnih gnojil in jih v premnogih listih razširili med kmetovalce. Dasi so tudi te poskuse prirejali izvedeni in šolani možje, vendar jim praktik ne more toliko verjeti kakor uspehom pooblaščenih preskušališč, kajti izvirajo vendarle iz dobičkarije in imajo služiti v prid razprodaji dotičnih umetnih gnojil.

Uspehi takih poskusov bi bili vsekakor potrebni preizkušnje s strani državnih ali avtonomnih preskušališč, česar pa ne utegnejo. Taka dela jim nakladati, bi tudi ne bilo prav. Ona niso postavljena, da bi služila poedinim zasebnim podjetjem, marveč širnim slojem kmetijskega ljudstva, veliki stroki kmetijske kemije. Že za strokovno izobraženega kmetovalca je bilo težko proučevati obilico uspehov raznovrstnih poskusov in poiskati za sebe pravo in porabno, kaj pa priprost kmet, ki se bavi le z izvrševanjem praktičnih del na svojem posestvu in k večjemu v zimskih mesecih utegne kaj brati!

Njemu je čisto nemogoče dobiti pregled čez vsi snov, in zadovoljiti se je moral s tem, kar je morda ujel v tej zadevi pri predavanjih potovalnih učiteljev. Veliko posameznosti se je spravilo že na dan, ali v preobilici takih objavljaj se so zopet poizbubile; zaradi tega je nedostajalo velikega enotnega pregleda čez vsa vprašanja o gnojenju. Vrhu tega se je čisto dogajalo, da se uspehi poskusov v piskrih niso strinjali s poskusi na polju. Spoznavši to napako, so učenjaki jeli postopati enotno, prizadevajoč si gnojilni poskus prilagoditi praksi ter isti poskus prirejati pod različnimi podnebnimi razmerami in po raznih delih dežele.

Strokovnjak prve vrste, ravnatelj kmetijsko-kemijskega preskušališča na Dunaju Dafert, je o priliki učnih tečajev za praktične kmetovalce na Dunaju dne 5. marca podal izboren pregled o sedanjem stanju gnojilnih vprašanj. Vsi kmetovalci naj bi se o njem obvestili. Pretresuje se za nas praktike važne točke in podaja navodila.

Med vsemi gnojili ostane hlevski gnoj najvažnejše gnojilo. Kako je z njimi prav ravnati, zlasti da se ohrani dragoceni dušik, o tem so mnjenja različna. Kakor je znano, je pred nekaterimi leti prof. Soxhlet priporočal, naj bi se blato in scalnica zbirala vsak posebej in se šele ob porabi na polju zmesala, da bi se zabranilo tvorjenje hlapnih plinavih dušičnatih spojin. Temu naziranju nasprotuje kemik Deherain. On trdi, da se tvorjenje hlapnih dušičnatih spojin na gnoju more zabraniti, če spravimo gnoj iz hleva takoj na gnojišče in ga tukaj večkrat poškopimo z gnojnico. To ravnanje se je v praksi itak spoznalo za pravilno in se je na umno urejenih posestvih tudi izvrševalo.

Loterijske številke.

30. avgusta.

Dunaj 40 82 44 35 54

čuta med našim narodom se posebno jasno kaže v obsežnem zastopanju firme Karpeles na Dunaju. Ta firma je začela pretečeno zimo po Goriškem kupovati hraste za železnične pragove. Agenti te firme so bili Jakša, Šinigoj in Marinčič. Mnogo posestnikov je prodalo le-tim mnogo hrastov. Po vipavski dolini pod Čavnom je večinoma g. Marinčič sklepal dotične pogodbe in vodil kupčijo. Ne vemo ali meseca marca ali aprila pa je po neznani nezgodi dr. Tuma prevzel plačevanje prodanih pragov. Posameznim prodajalcem je pisal, da naj po Marinčiču kupljene pragove pripeljejo na kolodvor v Gorico, v njegovi pisarnici pa naj se oglase, kjer prejmejo plačilo. — Kmetje so speljali pragove po naročilu, toda plačila niso prejeli po obljubi. Začel se je besedni boj med strankami Tuma in Marinčičem. Slišimo, da v tem preganjanju je dr. Tuma zahteval od Marinčiča za 2000 kron menjico pri Trgovsko-obrtni zadrugi, katero je kot porok podpisal brat imenovanega Marinčiča. Podpisala pa sta to menjico ne v uradu zadruga, ampak v dr. Tumovi pisarnici. Marinčič ni prejel cele svote, ampak pri izplačevanju si je dr. Tuma pridržal kar naprej 150 kron za —?

Brata Marinčič sta podpisala dve pravni menjici, misleč da se bo glasila vsaka na 1000 kron; toda pozneje je prišlo na dan, da je T. v vsako postavil 2000 kron. Ne vemo zakaj je nepričakovano hitro Marinčič dobil tožbo, da mora zadrugi vrniti izposojeno glavnico. Pri sodni obravnavi se pod prisego dana Tumova izpoved ne vjema s trditvijo Marinčiča in „Zadruga“. Dr. Tuma s svojim poseganjem v to kupčijo se nam kaže v čudni luči glede njegovega delovanja za blagor slovenskega kmeta. Obilni pa so vspehi vzbujanja pravnega čuta, kajti bile so že in obetajo se še hujše pravde v tej kupčiji. Marinčič žuga dr. Tummu da ga poišče drugdje, prodajalci pragov tožarijo Marinčiča, sploh cel kolobar pravnih obravnav se razvija okoli osebe dr. Tume in njegovega delovanja. Moža krivijo da je on s svojimi pismi provzročil, da so kmetje v veliki nevarnosti izgubiti znatne svote denarja. Trdi se, da sam „Budim“ iz Grgarja je oškodovan za 4000 kron, mnogim kaže zgube po več stotakov, Marinčiču pa celo na tisoče. Upamo, da bo dr. Tuma še o pravem času sam v sebi vzbudil toliko moči pravnega čuta, da spravi vso zadevo v pravi tir in reši preporne račune.

Politični pregled.

Notranja politika.

V dunajskih listih čitamo da misli vlada sklicati državni zbor v prvem tednu meseca oktobra. Isti listi poročajo, da se začne ministerski predsednik dr. Koerber dogovarjati s češkimi voditelji dne 5. sept. Mnogo hrupa je vzbudilo pismo češkega poslanca dr. Pacáka, kateri se nahaja zdaj v nekem kopališču. Vsi listi prinašajo

dijakov, ki se ima vršiti tekom tega tedna. No, kokodajsanje na možganih plitvega urednika „Soče“ pač ne bo odvrnilo našega dijaštva v pogubno liberalsko nazadnjaštvo.

No, in kaj še vidimo v tej številki „Soče“? Prav nič drugega, kakor zgolj bojkot „klerikalcem“. Kje so nepristanske novice, katere prinašajo drugi časopisi? Da je neko Uršulo v četrtek minulega tedna voz povozil, to so vse novice iz velike umazane „Soče“, katere noče biti plitvo „nečedno trobilce“. Može je bila le „Urška“ mesto Uršule? Ali je to vse eno? Glasoviti, slavno(?) prominul pisatelj „liberalnih“ „fej-tonov“, Ahasver, bi mi gotovo znal raztolmačiti to. Škoda da ga je slana vzela, kakor bo s časom vse goriške „liberalce“ s frakom in klakom vred!

Milo ječi „Soča“ na prvi strani omenjene številke, „da vlada klerikalna stranka v deželi“; toda: tega treba se privadit, sicer s prva težko gre! „Soča“ se mora temu vsaki dan bolj privajati, da ne bo preveč jeremijad,

uvodne članke, ki se pečajo z vsebino tega pisma.

Dr. Pacák pravi mej drugim v tem pismu: Stališče Čehom je določeno z izjavo, ki so jo dali po temeljitem pretrsu vseh razmer ob koncu minole se-sije državnega zbora. Ta izjava ni bila preklicana in je veljavna ter obvezna za Čeha. S tem je položaj tako pojasnjen, da ne more biti nikakih dvomov. Ako se Čehom restituira notranji češki uradni jezik, dopuste stvarno razpravljanje o nagodbi, če se jim rečena zahteva ne izpolni, nastopijo tiste konsekvence, ki so označene v omenjeni izjavi. Kakšne natore da bodo, to mora določiti klub. Ako se pravi, da morajo Čehi imeti ozire na državne interese, se mora opozoriti, da se nemška obstrukcija na te interese ni prav nič ozirala. Gre se za to, ali naj bo Avstrija nemška država, ali država, v kateri so vsi narodi ravnopravni, ali naj imajo vsi narodi vpliv na upravo, ali naj bodo nemški narodi odvisni od Nemcev.

Madjari proti avstrijski hlmi.

Dne 29. avgusta je v Uihelyu na Ogrskem igrala vojaška godba na trgu cesarsko pesem, na kar je občinstvo, nahujskano po izvestnih osebah, začelo žvižgati. Godba je morala prenehati in se je odstranila.

Italijanski kralj v Berlinu.

Kakor povsod pri takih prilikah, poglagajo časopisi veliko važnost na napitnice, katere izgovore vladarji pri pojedinah, ki se prirejajo pri takih obiskih. Tako se godi tudi sedaj, ko je italijanski kralj gost nemškega cesarja. Seveda je bila časnikarska radovednost glede napitnic v sedanjem trenutku tem večja z ozirom na obisk italijanskega kralja, ki se je izvršil pred mesecem dni na ruskem dvoru ter na tamošnje napitnice iz katerih so hoteli nekateri sklepati, da trozvezna pogodba, katero so letos obnovile Nemčija, Avstrija in Italija, nima več istega pomena, kakoršnega je imela do sedaj. Iz napitnic pa, kateri sta izgovorila v Berlinu nemški cesar in italijanski kralj, v katerih sta omenjala tudi osebo našega vladarja, bi bilo posneti, da je obnovljena trozvezna pogodba popolnoma jednaka dosedanj, ter da ni nastopila v nji nobena sprememba. Sicer pa nas uči izkušnja, da se jako vara oni, ki misli, da se za visokimi političnimi kulisami vedno isto godi kar bi smel navadni človek sklepati iz besedila napitnic, katere si vladarji napivajo pri svojih obedih. Večkrat se je že zgodilo, da so nastale velike razprtije med državami skoraj koj potem, ko sta si vladarja najprisrčnejše stiskala roke ter se v znamenju učnega prijateljstva pri slovesu tesno objemala.

Razmere v Rusiji.

Vest, da je car nekega jutra v minulem tednu našel na svoji pisalni mizi grozljivo pismo, se potrjuje. V pismu, katero je doposlal carju ruski revolucionarni odbor, stoji zapisana grožnja, da ako car ne zlomi čim prej samovolja državnih uradnikov, da revolucionarji najdejo istotako pot do njega kakor jo je našlo to pismo. Car se je baje tega pisma tako prestrašil da dalje časa ni šel iz sobe. In zdaj se poroča, da je car poklical k sebi harkovskega guvernerja kneza Obolenskoga in jednako tudi jaroslavskega guvernerja Stürmerja, da se z njima dogovarja. Resnica je, da car sam ne odobrava strogega postopanja svojih višjih uradnikov, ki tu in tam grdo

Razumete g. Drejček! Poslušajte Homunculusa! Liberalni petelin na strehi bo kmalu pel mesto kikiriki — gavgavu...

Nič boljše ni „Soča“ št. 94. z dne 27. avgusta. V tej številki le še ne more pozabiti občinskih volitev v Rihembergu. Žalostna in potrta, kakor lačen konj, se tolaži s pojemajočim upom, da bodo pa „pri prihodnjih volitvah“ „naprednjaki“ zmagali. Koliko brezpotrebne kokodakanja podivjanega kapuna! Kaj mu pomaga njegovo kričanje! Pravijo, da mu zolč poči. No, „liberalci“ ne bodo imeli povoda žalovati po njem, kajti pribito je, da liberalni stranki več škoduje kakor koristi. — Konečno se na koncu Gabrščekove zabele v dopisu k rihemberškim volitvam, dregne še ob tamkajšnjega g. učitelja. Tako je! Učitelji, kateri ne trobijo v „liberalni“ rog, so „Soči“ zadnje smeti na svetu. Čas bi že bil, da vsi gg. učitelji že enkrat poražejo hrbet tej razupiti „devici“.

No, občinske volitve v Kobaridu pa moje Homunculusove malenkosti nič ne brigajo. „Soča“ pravi o teh volitvah:

ravnajo s prebivalstvom, a resnica je tudi, da je vse revolucionarno gibanje v Rusiji delo nemških in židovskih rok, katerih cilj je, pripraviti v Rusiji do revolucije in potem do ljudovlade, kar bi pa bilo v korist le tujim izsesevalcem ruskega naroda.

Politika predsednika Roosevelta.

Na nekem volilnem shodu v Avgustu je predsednik Združenih držav severne Amerike govoril jako bojevito nasproti evropskim državam; napovedal je gospodarski boj vsem izvenameriškim državam. Izrekel pa je tudi te-le pomenljive besede: „Amerika ne sme biti več kolonizacijsko ozemlje katerekoli evropske velesile“. Te besede so v prvi vrsti naperjene proti Franciji in tiči za njimi najbrže — nemški upliv, kar se da že slepati iz tega, da hoče Roosevelt s pomočjo Nemčije izvesti zjedinitenje severne z južno Ameriko in v ta namen zgraditi istemski kanal. Proti temu načrtu pa so vse republike v južni in osrednji Ameriki, katere hočejo ohraniti svojo samostojnost.

Političen drobiž.

Novo železniško ministerstvo dobé Madjari. Trgovinsko ministerstvo z resortom za železnice se namreč razdeli tako, da bode posebno trgovinsko in posebno železniško ministerstvo. Železniški minister postane baje državni tajnik grof Wickenburg. Premembe na ruskih srednjih šolah. Na teh šolah se odpravijo takozvana tajna poročila o abiturientih, ki so jih doslej pošiljali ravnatelji srednjih šol koncem šolskega leta na vodstva višjih šol in se mesto teh abiturientom izroče izpiski iz spričeval zadnjih treh let. — Prusi proti Poljakom. Pruska vlada, ki je po krivici kaznovala poljske stariše v znani vresški šolski aferi, zdaj niti več ne pusti da bi se dejale podpore za omenjene obsojence. Vsi nabiranci in prirejevalci dobrodelnih predstav v ta namen se bodo strogo kaznovali. Prusom je torej le še do tega, da Poljake popolnoma ugonobe.

Domače in razne novice.

Nj. Veličanstvo presvetli cesar na potu v Pulj. — Včeraj točno ob 9. uri 45 min. je dospel dvorni vlak z Nj. Velič. cesarjem na kolodvor v Divača. Kolodvor je bil slavnostno okrašen. Na kolodvoru je bila zbrana duhovščina, uradništvo, šolska mladina in velika množica ljudstva. Cesar je stopil čilega koraka z voza, burno pozdravljen z „živio“ klici. Eksc. grof Goëss je cesarja pozdravil in bivši dež. posl. Muha je v posebnem govoru izražal udanost ljudstva. Na to so bili cesarju predstavljeni ravnatelj državnih železnice dvorni svetnik Borowiczka, sežanski okrajni glavar Rebek, svetnik Platzter in predst. tajnik Fabijani, okr. kom. Mosettig, župnik Omersin in več drugeduhovščine in županov, katere je cesar milostljivo nagovoril. Čez 10 minut se je odpeljal cesar spremljan z navdušenimi vzkliki proti Herpeljam.

V Herpeljah in Kozini so bile hiše lepo okinčane z zelenjem in zastavami. Ljudstva se je zbralo več tisuč na kolodvoru. Cesarja je prišla pozdravit duhovščina, državni uradniki, županje, učiteljstvo in šolska mladina, ki je nosila črno-žolte zastave. Prišli sta iz Trsta tudi obe veter. društvi.

V Buzetu je že od ranega jutra pričakovala cesarja ogromna množica prebivalstva na tamošnjem kolodvoru.

nja, a konečni vspeh je tak, da moramo biti s stališča naše stranke popolnoma zadovoljni. No, „Soča“ torej sama priznava, da ni vse dobro kar so izvolili, le radi tega ker so „liberalci“, naj tako ostane. Še nekaj iz Kobarida! Nekoč je šla noka večja družba skozi Kobarid. Od tega je še le malo let. V znani gostilni so se jim pridružili tudi domačini Kobaridci. Pogovor se je sukal o različnih rečeh, konečno pride govor tudi na časopise in slednjič na Andreja Gabrščka, katerega so tuji hvalili kot „dobrega domoljuba“. Ko pa Kobaridci zaslišijo Gabrščekovo ime, se vzdignejo zaporedoma pri mizi, kriče: „Ga boste že spoznali hudiča!“ Toliko je torej veljal pred malimi leti Gabršček v Kobaridu. In danes! No, danes je malo drugače, ker „liberalno“ življenje in posebno še ime „naprednjak“ zelo diši nekaterim; a kmalu, kmalu ide megla z jézera. Politični cirkus se mora zasukati zopet drugače... naj še toliko besnijo nerodne pošati!

Kolodvor je bil okrašen z zelenjem in zastavami. Dekan buzetški z duhovščino, nam. svet. Schaffenhauer, dež. uradniki, obč. zastop. dež. posl. dr. Trinajstić, šolska mladina itd. so bili zbrani na kolodvoru, da pozdravijo cesarja. Ob bližanju dvornega vlaka so grmeli topi in se je zasvirala cesarska himna in ljudstvo je z viharimi „živio“-klici pozdravilo cesarja, ki je iz vlaka se zavaljeva za prisrčne pozdrave ves čas dokler ni vlak izginil od tod.

Na kolodvoru v Cerovljah zbralo se je zopet mnogo ljudstva ki je pozdravljalo vladarja z burnimi „živio“ klici. Načelnik pazinske občine dr. Kurčič je pozdravil cesarja ter se mu zahvalil za ustanovitev hrvatske gimnazije v Pazinu in ga prosil, da bi se ustanovila v Pazinu hrv. kmetijska šola. Cesar je obljubil da se hoče za to stvar zanimati.

Ravnatko se je zbralo na vseh postajah do Pulja mnogo občinstva, duhovščina, uradništvo, in šolska mladina, ki so cesarja pozdravljali. K obedu na krovu ladije „Miramar“ bili so povabljeni poleg nadvojvode Rainerja tudi namestnik grof Goëss, škof Flapp, dež. glavar Campitelli, puljski župan in mnogo višjih oseb. Pred in po obedu je imel cesar običajni „cerce“ mej katerem je ogovarjal razne osebe.

Nj. vis. prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand se ne udeleži, kakor je bilo poprej določeno, kombiniranih vojaških vaj v Pulju radi smrti vojvodinje Margarite Würtemberške.

Povodom prlhoda našega cesarja v Pulj se je odpeljal včeraj ob 8 uri poseben vlak iz Trsta v Herpelje, to pa zato, da je bila dana prilika ljudstvu pozdraviti svojega ljubljene vladarja, ko se je peljal skoz Herpelje v Pulj. Tam so se mu poklonila razna patrijotična društva iz Trsta.

Ker je umrla 24. t. m. cesarjeva nečakinja, vojvodinja Margareta Würtemberška, odpade na željo Njeg. Veličanstva nameravana razsvetljava mesta in luke v Pulju.

V petek je priplula eskadra naše vojne mornarice v Trst, in je tam prevzel admiral Spaun poveljništvo nad njo. Včeraj zjutraj pa je odplula proti Pulju. Včeraj se je ukrcalo tudi vojaštvo, ki se bode udeležilo vojaških vaj, ter se odpeljalo na istočno istersko obal.

Novi tržaški škof monsgr. dr. Nagl položil je svojo prisego v roke namestnika grofa Goëssa v petek. Potem je isti dan počastil s svojim dohodom predstojnike raznih oblastnij in uradov. V nedeljo pa je bil v stolni cerkvi pri sv. Justu slovesno ustoličen.

Odlikovanje. — G. Štefanu Križničju, ravnatelju tukajšnjega ženskega izobraževališča je podeljen naslov šolskega svetnika. Čestitamo!

Umirovljenje in imenovanje. — Višji policijski svetnik pri tržaški policijski direkciji gospod Ivan Budin je bil te dni umirovljen in mu je cesar podelil red železne krone tretje vrste. Na njegovo mesto pa pride gospod Lasciac dosedaj c. kr. okr. glavar v Poreču. Podeljen mu je naslov vladnega svetnika.

Imenovanje. — Za definitivnega profesorja na tuk. gimnaziji je imenovan provizorični gimnazijski učitelj Gustav Hemetsberger.

Za „Šolski Dom“ so izročili predsedništvu: Namesto venca na grob nepozabnega odkritosrčnega prijatelja dr. Nikolaja Tonkličja podaril Franjo 30 K; N. N. v Gorici 10 K (prej po pomoti razkazano pod J. V. v B.).

Upravištvu je došlo: F. Hmelak, veleposestnik v Lokavcu, mesto venca na grob svojemu prijatelju Matiji Jonku v Bocu 20 K.

Srčna hvala!

Učni zavodi v „Šolskem Domu“ pričnejo novo šolsko leto, kakor že naznanjeno, v torek 16. septembra. V deško obrtno-nadaljevalno šolo se bode vpisovalo v nedeljo 14. sept. od 9. do 12. ure predpoldne. V vse druge učne zavode pa v soboto 13. sept. in v ponedeljek 15. sept. od 9. do 12. ure predpoldne in od 3. do 5. popoldne.

Rihemberške občinske volitve. — Izida teh volitev naši „naprednjaki“ ne morejo pa ne morejo preboleti. Posebno se ježe na „Gorico“, ki ni nič drugega povedala nego to, kar se je pri volitvah v resnici godilo. Ker jim je pa žal za denar in za vino, ki se ga je od „napredne“ strani za časa občinskih volitev toliko potočilo, da bignalo „mlinske kamne tri“, zvrčajo vse te lepe razvade na nasprotno stranko. Da jim nobeden Rihemberžan ničesar ne veruje, o tem so prepričani. Premotili bi pa radi s svojim pisarjenjem v „Soči“ vsaj ostali

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „šolskega doma“

4 učence

se sprejme na stanovanje in hrano v ulici Formica hiš. št. 28, II. nadstr.

Sprejme se

2 učenca

na stanovanje in hrano. Kje? — pove naše upravnistvo.

Dva učenca

sprejme slovenska družina na stanovanje in hrano. Kje? pove upravnistvo »Gorice«.

Štiri učenke

sprejme se na stanovanje in hrano. Kje? — pove upravnistvo „Gorice“.

Harmonij

v dobrem stanu se odda za okroglih 200 K. Kje? — pove upravnistvo.

Išče

kovaškega pomagača. Kdo? Pove upravnistvo.

Pisarniške in šolske potrebščine, raznovrstni papirnati stvori po najnižjih konkurenčnih cenah:

Molitveno knjige . . . od — 24 v navgor
Žepni — 50 „ „
Mošnički za denar . . . — 20 „ „
Tobačnice in smodčnice . . — 80 „ „
Zavitki, kuverte 100 . . — 50 „ „
Papir: pisemski 100 pol . . — 60 „ „
„ uraden bel 1000 pol . . 6 — „ „
„ za maslo ovijati kilo . 1 40 „ „
„ za cigarete 100 snop . . 2 20 „ „
Posestnice s tiskom 100 . . 1 20 „ „
Tiskovine za duhovnije in županije po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. —
P. s. Za prostovoljno postrežbo treba v naročilu navesti približno ceno. Itd. itd.

V Gorici G. LIKAR,
sredi Semenške ulice proti Placuti 10.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trvdke

I. Zornik, — Gorica
Gosposka ulica št. 7,
prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem npravnistvu.

Ivan Bednařik
priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinu v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Sent.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trvdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semenški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Pri Velodromu

Goriško pivo

na prodaj po 16 kr. liter.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmjerne. Postrežba poštena.

Anton Fon,

klobučar in gostničar,

Semenška ulica št. 6,

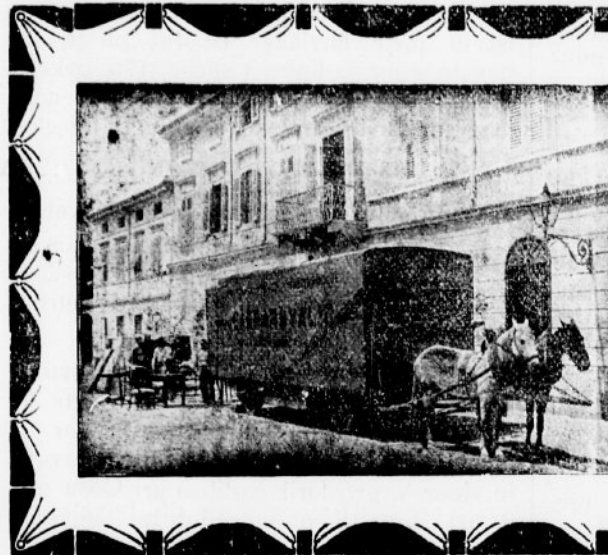
ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici,

v ulici Morelli št. 12.

Priporoča se toplo Sloven-
cem v mestu in rojakom
na deželi za prevažanje
vsakovrstnega blaga in po-
hištva v vse kraje. Ker ima
tri nove zaprte vozove
za prevažanje,
zagotavlja, da se blago ne-
poškodovano dostavlja.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občin-
stvu v Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primeso,
sladkor, milo, slanino, riž,
maslo surovo in kuhano,
olje, moko iz Majdičevih
mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

„Narodna Tiskarna“

*** v Gorici, ulica Vetturini št. 9 ***

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela z zagotovitvijo točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino

Tiska: **„GORICO“**
ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 K, pol leta 4 K četrt leta 2 K

Tiska: **„PR. LIST“**
ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 K, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

TISKA:

- brošure
- diplome
- trgovske račune
- cenike
- vabila na karton
- in na papir
- sprejemnice
- za društva
- pisma in zavitke
- s firmo
- etikete
- za vsakorano
- porabo
- plakate
- v raznih barvah
- in velikosti i. t. d.

TISKA:

- pobotnice
- računske sklepe
- lične tiskovine za industrijo
- trgovino
- in obrt
- posetnice
- razne velikosti
- in oblike
- z zavitki
- zaročnice
- in poročnice
- v elegantnih škatljah
- ter osmrtnice v raznih oblikah i. t. d.